

Kremlin 22:n puoluekongressi eroaa huomattavasti entisistä kongresseista useissa kohdin

Ulospäin kongressi näyttää todistavan puolueen lisääntyvää mahtia, "Khrushchevin kongressi"

MOSKOVA — Pääministeri Nikita Khrushchev avasi eilen Kremlin lasi- ja marmoripalatsissa Kommunistisen puolueen 22:n vuosikongressin. Avauspuhe kesti kuusi tuntia kaksikymmentä minuuttia.

Puheessaan Khrushchev sanoi olevansa vakuuttunut siitä, että sotaa ei tule Lännen kanssa. Puheen sävy oli yleensä sovitettu optimistiseen sävyyn. Yhteistyö Idän ja Lännen välillä on mahdollista rauhallisessa kilpailussa.

Samalla esitettiin varoitusta lausunto, että jos kapitalistinen maailma hyökkää kommunistiryhmiä vastaan, se tullaan pyyhkäämään voimakkaasti pois tieltä.

Yhtenä huomattavimmista kohdista nykyistä kansainvälistä tilannetta ajatellen oli Khrushchevin ilmoitus, että hän ei tule pitämään kiinni Itä-Saksan rauhansopimuksen allekirjoittamisesta ennen tämän vuoden loppua jos Länsi osoittaa halua neuvotella Saksan kysymyksen ratkaisemisesta.

Khrushchev lisäsi, että Neuvostoliitto pitää edelleenkin kiinni siitä, että Saksan kysymys on ratkaistava mahdollisimman nopeasti mutta jos Länsi on taipuvainen neuvotteluihin, ei aikarajasta tulla pitämään ehdottomasti kiinni.

Nyt alkanut kommunistinen kongressi eroaa aikaisemmista kongresseista monissa suhteissa entisistä.

Kremlin kokoontunut kommunistien maailman kerma tulee todennäköisesti laittamaan "uskonnuttuuden" kommunistille liikkeelle kaikkialla maailmassa. Tämä "credo" sisältyi luultavasti uusia, mielenkiintoisia piirteitä ja osia entiseen verraten.

Toinen huomattava eroavaisuus on, että tämän kertainen kommunistinen kongressi on yhä enemmän keskittynyt Khrushchevin henkilökohtaiseen vaikutukseen, nimittäin. Nikita Khrushchev on jatkuvasti pystynyt kohoamaan kaikkien näkemyksiensä johtajajahmoksi koko maailman kommunistisessa liikkeessä.

Ulkomailla puutteellat kongressi näyttää osoittavan lisääntyneitä voimia. Sinne on saapunut enemmän edustajia kuin mihinkään aikaisem-

paan kongressin. Siellä on niin suuri määrä osanottajia, että mistään keskustelusta, sanan varsinaisesta miehestä, ei voi olla kysymys, se on teknisesti mahdotonta.

Edustajiin nähden on pantava merkille se, että heistä ainostaan kourallinen edustaa alkuperäisiä "vallankumouksellisia" sanan tavanomaisessa, historiallisessa mielessä otettuna.

Arvioitsijat sanovat, että tämä on ensimmäinen kommunistinen kongressi, jonka edustajat ovat kokonaan "pyhitettyneet" Khrushcheville. Kommunistien puolueen 20:s kongressi oli omistautunut kollektiivisen johtaja-periaatteen nimien. Edustajat oli valittu tällä johtajajahmalla silmälläpitäen.

Puolueen 21:s kongressi oli koottu edustajista, jotka pitivät silmällä olo-suhteita, joissa uskottiin olevan hyvin suuri vaikutus ryhmällä, joka henkilöityi nimien: Malenkov, Kaganovich, Molotov, jne., joiden oletettiin edustavan vastavirtaa.

Ei nykyään ole niin ettei olisi olemassa erimielisyyden virtauksia, mutta tämän kertaisessa kongressissa on kysymys sellaisista suurista keskityksistä, että nämä erimielisyydet hukuvat mahtavan yhtenäisyyden alle.

Otaksumissa tuskin erehdytään kun sanotaan, että näistä pinnan alla olevista pohjavirroista ja niiden hiljaisesta suuntautumisesta eivät suinkaan nuoret puoluejohtajat eikä liian voimakkaita Khrushchev ole jättäneet tietämättömyksi.

Räjähdyksen Helen Curtis tehtailla

CHICAGO — Ainakin 75 työlläistä loukkaantui räjähdyksessä Helen Curtis -cosmetice tehtaassa tänä aamuna. Räjähdys oli niin voimakas, että se särki ikkunoita 20 korttelin alueella.

Suuren maailman kuulumisia

BOCHUM, Länsi-Saksa — Bochumin observatoriossa on vastaanotettu avaruudesta tulevia merkkejä samalla aaltopituudella, joita Neuvostoliiton asemat käyttivät Yuri Gagarinin avaruuskäynnin aikana.

Myöskin Japanissa on saatu samanlaisia merkkejä. Lausunnoissa noudatetaan kuitenkin hyvin suurta varovaisuutta. Merkkejä tahdotaan tarkata vielä useampien päivien aikana ennenkuin niistä voidaan päätellä josko kysymyksessä on uusi avaruusalus.

HELSINKI — Suomessa kootaan pääkysysoikeita, jotka ovat joutuneet tukaliin tilanteisiin eri puolilla Suomea. Lentoyhtiö Aero on lupautunut kuljettamaan nämä poikueet maksutta Helsinkiin saamaan hoitoa.

Aero on suunnitellut poikueiden kuljettamista ulkomaille tavalla tällä toisella. Ensiksi kootut poikueet luovutetaan Helsingissä Lambert Venetsiaan hoitettavaksi.

SEOUL, Korea — Poliisin raportin mukaan kuusi lasta kuoli leikkittyään räjähtäneiden pomminkuorien kanssa. Lapset asuivat kylässä, joka sijaitsee lähellä armeijan asevarikkoa. Varikossa räjähti tapaturmaisesti neljä suurta pommia.

LONTOO — Poliisi kanoi tänä aamuna neljä mielenosoittajaa pois Neuvostoliiton lähetystön edustalta. Mielenosoittajat olivat kokoontuneet istumaan lähetystön edustalle ja kieltäytyivät lähtemästä pois ennenkuin ovat saaneet Neuvostoliiton virkailijoilta lupauksen, että 50-megatonnin pommia ei räjäytetä.

Kaikki istujat kuuluivat Committee-100 liittoon, joka on filosofi Russellin muodostama ydinvastainen järjestö. Istujat olivat olleet lähetystön edustalla yli neljä tuntia.

HAVANNA — Tshekkoslovakia on yhtynyt Kuubaan syytöksissä, että Yhdysvallat harjoittavat lisääntyvää taloudellista vihamielisyyttä Kuubaan kohtaan ennakkovastusteluna aseelliseen hyökkäykseen.

Tshekkoslovakian ulkoministeri Vaclav David ja Kuuban ulkoministeri Raul Rao olivat yhteisesti allekirjoittaneet virallisen julkilausuman. Lausunnossa tähdennettään, että Tshekkoslovakia tulee antamaan apua Kuuballe sen taistelussa "Pohjois-Amerikan imperialismia vastaan."

LONTOO — Kenttämarsalkka Lord Montgomery, entinen NATO-joukkojen ylikomentaja Euroopassa, on esittänyt vaatimuksen, että Länsivaltiojen sekä Neuvostoliiton on vedettävä joukkonsa omille kansallisisille alueilleen.

Montgomery lausui, että Britannian osalta joukkojen vetäminen voidaan suorittaa ilman minkäänlaista heikontumista Länsiliittolaisten puolustautumiskyvyssä.

Montgomery sanoi, että Venäjä voisi vetää omat joukkonsa takaisin jos länsi valmistautuisi vetämään omat joukkonsa.

PARII — Kansallisen vapausrintaman jäseniä oli kokoontunut mielenosoitukselle uutta iltasotamääräystä vastaan. Poliisin avustusta tulien väkijoukko kohti kaksi algerialaista sai surmansa ja ainakin neljän tiedetään haavoittuneen.

Viranomaisien kerrotaan väkivaltakäytön jälkeen pidettäneen 7,500 henkilöä. Iltasotamääräys oli annettu lisääntyneen yhteenottojen johdosta eurooppalaisten ja algerialaisten välillä.

Välimeren satamakaupungeissa oli myöskin mielenosoituksia. Oranissa noin 1,000 eurooppalaista ryntäsi kadulle hyökäten algerialaisia kohti, syyttäen tuleen kauppoja ja autoja ja ryöstäen.

Epävirallisten raporttien mukaan neljä algerialaista lynkattiin ja parikymmentä loukkaantui. Mielenosoitukset tulivat algerialaisten surmaamaan eurooppalaisten hautajaisten yhteydessä.

Chryslerin - UAWn lakkoneuvottelut

DETROIT — Walter Reuther, Autotyöläisten UAW unionin presidentti, on tiedottanut, että neuvottelut Chrysler-yhtiön kanssa tulevat alkamaan kysymyksistä, jotka eivät koske palkkaa ja vasta sen jälkeen kun nämä on ratkaistu otetaan palkkakysymys käsiteltäväksi. General Motorsin ja Fordin yhtiön neuvotteluissa kysymykset, jotka koskivat työoloja kesti kauemmin ratkaista ja se aiheutti lakon. Chryslerille annetaan aikaa tämän viikon loppuun saakka kysymysten ratkaisemiseen, ennen kuin lakko julistetaan.

Presidentti de Gaullen päätös harmistuttanut Britannian hallitusta

LONTOO — Britannian hallitus on ollut harmistunut presidentti de Gaullen päätökseen jättää kiellettyä lähtemästä edustajia Lontoosta pidettävään neuvotteluun jossa oli aikomuksena käsitellä Berliinin kysymystä. De Gaullen kielteinen asenne aiheutti sen, että koko kokous peruuntui.

Ranska on päättänyt tällä kertaa pidättäytyä mistään lähemmästä yhteydestä Neuvostoliiton kanssa, aina siihen saakka kunnes Neuvostoliiton asenteesta on havaittavissa muutosta.

Kansleri Adenauer on myöskin päättänyt tukiensa omaa esinnettä Moskovan kanssa käytäviin neuvotteluihin nähden, vaikkakaan Adenauerin mielipide ei olekaan kaikissa kohdissa sama de Gaullen kanssa.

Suurlähettiläs Thompsonin paluu Moskovaan on siirretty toistaiseksi.

Atomisota kestäisi päivän, korkeintaan kaksi, sanoi ydinfyysikko Ralph Lapp

WASHINGTON — Atomitiedemies Ralph Lapp sanoi, että ydinsota Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välillä "kestäisi mahdollisesti vain yhden tai korkeintaan kaksi päivää".

Hän hylkäsi ne ehdotukset, että Yhdysvallat käytisi iskemään takaisin sellaisen hyökkäyksen jälkeen. "Oletan, että meidän elämäme selkärangan silloin poikki ja meillä tulisi olemaan tarpeeksi tehtävää huolehtia elämäme jatkuvaisuudesta ja elintarvikkeiden hankkimisesta", sanoi Mr. Lapp.

"Minä vakuutan teille, että molemmat osapuolet menettäisivät asukaslukuistaan kymmenennen osan jos Idän ja Lännen välisessä atomisodassa räjäytettäisiin 10,000 megatonnia atomiräjähdyksineita, joka määrä vastaisi 10 miljoonaa TNT tonnia.

"Kerran kun sellainen sota alkaisi niin uskon, ettei olisi montakaan ihmistä, joka yrittäisi ehkäistä sitä", sanoi Mr. Lapp ja jatkoi: "Te tiedätte, että ei ole paljoakaan eroa demokraattien ja totalitäärisen valtion välillä kun sota puhkeaa. Se johtuu siitä, että presidentti voi ottaa huomioon ihmisten tunteita sotaan nähden koska sellaisessa tilanteessa on luulisi taidain kysyvän, että voittamko. Vaan te tul-

lisitte ponnistamaan kaikkenne, koska ette olisi asiasta varma."

Tämä kuuluisa ydinfyysikko sanoi, että pelko estää Khrushchevia aloittamasta ydinsotaa sen vuoksi, että kommunisti-Kiina, Suomi tai Puola saattaisivat käyttää tätä tilannetta hyväkseen jos Neuvostoliitto olisi sellaisessa tilanteessa, että sen "selkäranka olisi katkaistui".

Mr. Lapp, joka Toisen Maailmansodan aikana työskenteli "Manhattan Atomic Bomb Project" suunnitelman alaisena antoi nämä lausunnot radiohaastattelussa "As We See It-ABC"-johta ohjelman oli taannut AFL-CIO.

Kysyttäessä Mr. Lappilla onko hänen mielestään olemassa vaaraa siitä, että atomisota aloitettaisiin vahingossa niin hän vastasi: "Asian yhteydessä saatetaan tapahtua suuria erehdyksiä samoin kuten on tapahtunut tiedustelujärjestöille. Saatetaan tapahtua suuria virheellisiä toimenpiteiden väärin arviointia ja saatetaan tapahtua onnettomuuksia."

Hän kertoi edelleen, että neuvostoliittolaiset tietävät Yhdysvaltain ohjustukikohtien sijaintipaikat, joten he tulisivat keskittämään hyökkäyksensä enemmän niihin kuin kaupunkeihin.

Mr. Lapp tähdensi, että Neuvostoliiton ydinsotajoukot Arktisella alueella ovat nostaneet radioaktiivisuuden määrää 10 kertaisesti koko maailmassa.

NL kansa uskoo, että Yhdysvallat aloittivat A-kokeet

MOSKOVA — Bradford Lyttle, 33-vuotias chicagolainen, joka johti kahdeksan amerikkalaisen osallistumista rauhanmarssin, on antanut huikan tietoja vaikutelmistaan Neuvostoliitossa. Rauhanmarssijoiden matka alkoi San Franciscossa, sen pituudeksi laskettiin 8,000 mailia. Marssi päättyi Moskovaan.

Lyttle mainitsi, että heillä vaadittiin Neuvostoliiton saapuaan loppuun, että he eivät aiheuta järjestysten häiritsemistä eivätkä osoita tottelemattomuutta maan järjestysasanoille.

Tullissa heillä takavarikoitiin 70,000 lentolehtistä, jotka he olivat aikoneet jakaa Moskovaan.

Lyttle kertoi, että hän ei tavanntu montakaan siviiliä, joka olisi ollut tietoinen kuinka monta pommia Neuvostoliitto on räjäyttänyt. Senjälkeen oli merkillepantava se, että kansa oli vahvasti siinä käsityksessä, että Neuvostoliitto aloitti ydinsotajoukot vasta siten kun Yhdysvallat oli ensin aloittanut kokeensa.

Turkissa mahdollisesti tulee yhteishallitus

ANKARA, Turkki — Turkki joutuu ehkä yhteishallituksen johtoon Viimeisten seitsemäntoista kuukauden aikana on ollut hallinnassa sotilaallisuus.

Ensimmäiset äänestyksen tulokset osoittavat, että tuskin mikään puolue tulee saamaan niin ehdotonta enemmistöä, että se voisi muodostaa enemmistön senaatissa tai edustajahuoneessa.

6 vuotta tajuttomana

PRICHARD, Ala. — Richard L. Horrens, 29 vuotias, tuli maanantaina olleeksi tajuttomana kuusi vuotta. Horrens joutui auto-onnettomuuteen lokakuun 16 päivänä 1955 ja siitä lähtien hän on ollut tajuttomana ja hän pitää käsillään jatkuvasti nyrkkiin puserrettuina.

Lääkärin ilmoituksen mukaan hänelle sattui onnettomuudessa vakavia aivovaurioita ja heidän ilmoituksen mukaan potilaalla ei ole mitään toivoa parantua tästä nykyisestä tilasta.

Richard Horrensin vanhemmat hoitivat häntä kotona kahden ja puolen kuukauden ajan. Nyt häntä ruokitaan keino ruokintamenetelmällä. Potilas ei voi liikuttaa itseään, ei puhua, vähä taikka kuulla.

Sukellusveneiden torjuntayksikkö määrätty partioon

WASHINGTON — Yhdysvaltain laivasto määrää seitsemän sukellusveneiden torjunta-alusta partioimaan Atlantin erikoisesti niillä reiteillä ja alueille, joissa tiedetään neuvostoliittolaisten sukellusveneiden liikkuvan.

Muodostelmaan kuuluu yksi lentokoneiden emälaiva ja kuusi hävittäjää ja ne tulevat liittymään suureen sukellusveneiden torjuntajoukkoon, joka pidetään "Itä-Atlantilla" marraskuussa, ja jonka jälkeen yksikkö tulee jatkamaan partioitua epämääräiseksi ajaksi, ilmoitti laivaston edustaja.

Ranska — Presidentti de Gaulle on asettanut sille kannalle, että toimenpiteet, jotka tähtäivät neuvottelujen aikaansaamiseksi neuvostoliittolaisten kanssa nykyisenä kriittisenä aikana tulkitaan Neuvostoliiton taholta heikkouden osoituksena. Hänen uskomustaan asiaan liiä se, että Gromykin-Ruskin ja presidentti Kennedyn käymälä keskustelut varsinaisesti epäonnistuivat.

De Gaulle kielsi myös ranskalaisen Neuvostoliiton asiantuntijoiden osallistumisen suunniteltuun Lontoon neuvotteluun, joka toimenpide aiheutti sen, että koko suunniteltu tilaisuus täytyi peruuttaa.

Länsi-Saksa — Länsi-Saksa on myös ottanut melkoisen vahvan oppositiosenteen joka ei kuitenkaan ole niin ehdoton kuin on Ranskan. Esimerkiksi atomisoiden "jäädymisessä", jolla tarkoitetaan sitä, ettei atomilaturauksilla varustettuja karkia tai muita a-aseita anneta saksalaisten hallintaan vaan että ne pidetään yksinomaan amerikkalaisten Saksassa olevien joukkojen hallinnassa on aiheuttanut sen, että silloin saksalaiset tunsisivat, sanoi liittokansleri Adenauer, että heitä pidettäisiin toisen luokan liittolaisina.

Englanti — Englannin pääministeri on asettanut asiassa vahvasti tukemaan presidentti Kennedyn esittämää kantaa. Hän uskoo, että toimenpiteet neuvottelujen aikaansaamiseksi ovat jo sinänsä arvokkaita tukemaan sitä käytästä, että niillä voitaisiin lievittää jännittynyttä tilannetta.

Nämä ovat ne kysymykset, jotka aiheuttavat liittoutuneille pulman siitä, että tulisi suurlähettiläs Thompsonin ryhtyä Moskovaan toimenpiteiden keskustelujen saamiseksi neuvostoliittolaisten kanssa.

A-POMMILLA MYRSKYÄ VASTAAN

WASHINGTON — Yhdysvaltain sääpalvelu pohti mahdollisuutta muuttaa tavallisten tai jopa atomipommitusten avulla pyörämyrskyjä aiheuttavalla il-mavirtauksella, kertoi sääpalvelun johtaja Francis Reichelderfer.

Pommeja ei kuitenkaan kokeilla ennen kuin 2 tai 3 vuoden kuluttua ja joka tapauksessa yritetään ensin tavanomaisilla pommilla.

Länsi-Australia mennyt loistavasti eteenpäin

PERTH, Australia — Pääministeri David Brand, kertoi Länsi-Australian vuosittaisessa kongressissa, että hänen edustamansa Länsi-Australian valtio on kehittynyt nopeammin ensimmäisen maailmansodan jälkeen kun koko muu Australia.

Kehtyksessä on näytellyt ratkaisevaa osaa toisen-asteen teollisuuden nopea lisääntyminen, sillä juuri se on tarjonnut suurimmalle osalle kansaa lisääntyviä työmahdollisuuksia.

Vaikkakin valtion pääteollisuuskin on noussut huomattavasti, on toisen asteen teollisuuden osuus sitenkin ratkaisevampi.

"Nainen vaietkoon", on piispan mielipide

OXFORD, Englanti — Anglikaaninen piispa Oxfordissa on kielittänyt antamasta lupaa naisen saarnaamisesta, koska "me emme ole tottuneet siihen, että nainen saarna kirkossa."

Tri Harry Carpenter sanoi haastattelussa, että jos hän sallii yhden kerran naisen saarnata kirkossa, siitä tulee pian yleinen tapa.

Kysymys on lähetysaamajan esiintymisestä. Sisar Margaret Phillips on ollut lähetysaamajana Kongossa 10 vuotta ja on nyt käynnillä kotimaassa. Palkallinen liitto on pyytänyt häntä puhumaan kirkossa.

Liiton sihteeri sanoo, että piispan päätös on valitettava koska naisten osuus on jatkuvasti lisääntymässä useilla elämänoilla, lisäen että hän ei näe mitään syytä miksi nainen ei voisi saarnata kirkossa.

Sisar itse sanoo päätöksen johdosta, että hänellä on luja käsitys tasavertaisuudesta mutta hän ei halua tehdä asiasta kinaa kirkossa.

Liittoutuneilla uusi repeytymä Berliinin pulmassa

WASHINGTON — Samanaikaisesti kun tehdään yrityksiä USAn ja N-liiton välillä käytävien Berliinin keskustelujen aikaansaamiseksi tapahtui sellaista, joka näyttää syventävän liittoutuneiden keskeisiä pulmia.

Nämä pulmat näyttävät nyt kohdistuvan seuraaviin erimielisyyksiin:

Yhdysvallat — Presidentti Kennedy on sitä mieltä, että jos hänen täytyy johtaa sitä riskiä, joka kohdistuu mahdolliseen atomisotaan Berliinin vuoksi — johon hän on päättänyt ryhtyä jos tilanne sitä vaatii — niin hän haluaa tehdä selväksi Amerikan kansalle samoin kuin koko maailmalle, ettei hän ole jättänyt yhtään kiveä kääntämättä etsiessään pulmalta rauhanomaista ratkaisua. Hän on edelleen sitä mieltä, ettei venäläisten kanssa käytäviä keskusteluja tai neuvotteluja pidä pitää minään merkinnä heikkoudesta — jos niillä vain voitaisiin helpottaa kireää kansainvälistä tilannetta. Sen lisäksi Kennedyn hallitus on suostunut tekemään muutoksia suunnitelmiinsa silmällä pitäen venäläisten "historiallista" turvallisuutta Keski-Euroopassa, ilmoitti Mr. Kennedy.

Ranska — Presidentti de Gaulle on asettanut sille kannalle, että toimenpiteet, jotka tähtäivät neuvottelujen aikaansaamiseksi neuvostoliittolaisten kanssa nykyisenä kriittisenä aikana tulkitaan Neuvostoliiton taholta heikkouden osoituksena. Hänen uskomustaan asiaan liiä se, että Gromykin-Ruskin ja presidentti Kennedyn käymälä keskustelut varsinaisesti epäonnistuivat.

De Gaulle kielsi myös ranskalaisen Neuvostoliiton asiantuntijoiden osallistumisen suunniteltuun Lontoon neuvotteluun, joka toimenpide aiheutti sen, että koko suunniteltu tilaisuus täytyi peruuttaa.

Länsi-Saksa — Länsi-Saksa on myös ottanut melkoisen vahvan oppositiosenteen joka ei kuitenkaan ole niin ehdoton kuin on Ranskan. Esimerkiksi atomisoiden "jäädymisessä", jolla tarkoitetaan sitä, ettei atomilaturauksilla varustettuja karkia tai muita a-aseita anneta saksalaisten hallintaan vaan että ne pidetään yksinomaan amerikkalaisten Saksassa olevien joukkojen hallinnassa on aiheuttanut sen, että silloin saksalaiset tunsisivat, sanoi liittokansleri Adenauer, että heitä pidettäisiin toisen luokan liittolaisina.

Englanti — Englannin pääministeri on asettanut asiassa vahvasti tukemaan presidentti Kennedyn esittämää kantaa. Hän uskoo, että toimenpiteet neuvottelujen aikaansaamiseksi ovat jo sinänsä arvokkaita tukemaan sitä käytästä, että niillä voitaisiin lievittää jännittynyttä tilannetta.

Nämä ovat ne kysymykset, jotka aiheuttavat liittoutuneille pulman siitä, että tulisi suurlähettiläs Thompsonin ryhtyä Moskovaan toimenpiteiden keskustelujen saamiseksi neuvostoliittolaisten kanssa.

A-POMMILLA MYRSKYÄ VASTAAN

WASHINGTON — Yhdysvaltain sääpalvelu pohti mahdollisuutta muuttaa tavallisten tai jopa atomipommitusten avulla pyörämyrskyjä aiheuttavalla il-mavirtauksella, kertoi sääpalvelun johtaja Francis Reichelderfer.

Pommeja ei kuitenkaan kokeilla ennen kuin 2 tai 3 vuoden kuluttua ja joka tapauksessa yritetään ensin tavanomaisilla pommilla.

Yhdysvallat arvostaa Suomen valitsemää suuntaa

WASHINGTON — Suomen tasavallan presidentti Urho Kaleva Kekkonen sanoi eilen ettei hänen maansa halua avustusta Yhdysvalloilta "eiä muualtakkaan".

National Press klubissa pitämässään englanninkielisessä puheessaan presidentti Kekkonen huomautti, että hänen maansa on tulvava toimeen Neuvostoliiton kanssa, mutta kuitenkin ylläpidettävä demokratiaa, vaikkakin se tapahtuu kommunistien jättämissä asoiden uhkan alaisena.

"Vaikka puolueeton Suomi ei tulekaan liittymään mihinkään puolueettomien maiden ryhmään ja se tulee myös pysymään erossa suurvaltojen poliittisesta, niin saatetaan sitenkin olla kohtia, joissa puolueettomat maat voivat toimia suurten valtojen välillä välittäjinä", sanoi tri Kekkonen. Hän ei kuitenkaan tarjonnut maataan vapaaehtoisesti tähän toimeen.

Presidentti Kennedy neuvotteli eilen uudelleen presidentti Kekkonen kanssa. Heidän yhteisesti neuvoteltua annettiin julkilausuma, jossa uudelleen vahvistettiin Yhdysvaltain ja Suomen ystäväisliitun suhteet.

Tri Kekkonen saapui tänä aamuna New Yorkiin, jossa hän tulee keskustelemaan entisen presidentti Hooverin kanssa. Presidentti Kekkonen pitää huomenna puheen YK:n yleisistunnossa.

Huomauttamalla, että Suomi on mak-

USA varoitti NL:a ja vetosi, että he eivät räjäyttäisi 50-megatonnin a-pommia

Valkoisesta Talosta ilmoitettiin, ettei 50-megatonnin suuruisesta a-koeräjäytyksestä olisi paljoakaan hyötyä sotilaallisiin tarkoituksiin

WASHINGTON — "Sellaisella räjäytyksellä olisi ainoastaan poliittista tarkoitusta," sanottiin Valkoisen Talon tiedotuksessa, jossa kommentoitiin Neuvostoliiton pääministerin Nikita Khrushchevin uhkausta, että he tulevat tämän kuun lopulla kokeilemaan k.o. jättäisipommia.

Pierre Salinger, joka jakoi lehtimiehille Yhdysvaltain tekemän lausunnon sanoi, ettei sitä pidetä yksinomaan presidentti Kennedyn henkilökohtaisena toimenpiteenä vaan se on lähtöisin Valkoisesta Talosta.

Lausunnossa kiirehdyttiin Moskovaan käsittelemään uudelleen päätöstään — "jos se on jo tosiasiallisesti tehty". Tämä näkyi viittaamaan siihen olettamukseen, että Khrushchevin ilmoitusta pidetään mahdollisesti vain uhkauksena, jota hän ei kuitenkaan tule panemaan täytäntöön.

Samalla lausunnossa ilmoitettiin, että Yhdysvalloissa tiedetään kuinka selkeä pommia voidaan valmistaa ja että meillä on tarveaineita 50-100-megatonnin suuruisen pommien täydelliseen valmistamiseen. Sellaisen atomipommin räjähdysvoima vastaisi 100 miljoonaa TNT tonnia. Sen atomipommin voima oli ainoastaan 20,000 TNT tonnia, joka Toisen Maailmansodan aikana pudotettiin Hiroshimaan.

Lausunnossa ei tehty mitään virallista huomiota Neuvostoliiton Kommunistien puolueen kongressista.

Hallituksen viranomaiset ilmoittivat kuitenkin, että he tulevat huolellisesti tutkimaan Khrushchevin tekemää tarjousta kun hän lupasi siirtää Berliinin kriisin määräaika-rajaa.

Valtiovariston lehdistöjohtaja Lincoln White siirsi asiasta tehtävän tilan-neuvon tekemisen täksi päiväksi, jolloin valtioliiketeeri Dean Ruskilla on uutiskokouksen.

Ryhmä valtiovariston erikois-asiantuntijoita ryhtyi tutkimaan hankittuja tietoja Khrushchevin lausunnoista, jotka he voivat tehdä päätelmiä siitä, että mitä Nikita on sanonut ja mitä jättänyt sanomatta. Näiden asiantuntijoiden joukossa on myös Yhdysvaltain Moskovan suurlähettiläs Llewellyn Thompson, joka on jo toista viikkoa täällä käytävissä asiantuntijoiden välisissä neuvotteluissa.

Khrushchev häviää ehkä porsaasen vedonlyönnissä

WIEN — Täällä kiertele "hyvin perillä" olevissa piireissä" huhu, että Khrushchev läi Itävallan liittopäivillä ollessaan vetoa puhemies Leopold Figlin kanssa. Vedonlyönti tapahtui viime vuonna.

Khrushchev väitti, että venäläisen maaisn sato kohoa määrätyn kokoisella peltoalueella 10 kertaa suuremmaksi itävaltalaisen maaisn satoa vastaavansuuruisella peltoalalla.

Hävinnyt puolue on luvannut porsaasen voittoa. Wienissä ollaan sitä mieltä, että Khrushchev joutuu ostamaan porsaasen Figlille. Figli on kuitenkin epäilemättä mitä hän porsaalla tekee.

SAIGON — Hyvin järjestetyt kommunistiset sotilasjoukot tekivät viime hyökkäyksen South Vietnamissa maanantaina. Vietnamin armeijan tiedotuslaitteet kuvaavat tilannetta äärimmäisen vakavaksi.

Taisteluiden kerrotaan jatkuneen erästä linnoitusta vastaan erittäin rajuina aina siihen saakka kunnes linnoitukseen, lähetettiin avuksi erillisjoukkojen miehiä. Yhden erikoisjoukkueen mie

RAIVA AJA
THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Ella Sulkkanen, Akseli Mattson, Erik Minkkinen, Lempi Toivola
Toimituksen puhelin DI 2-0661 — Konttorin puhelin DI 3-3822
SAVELLE SYRJÄLÄ, Manager

Tilauhinnot Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeksi Vuosikerta \$16.00 — 6 kk. \$9.00

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published daily, except Saturday and Sunday, by the
Raivaaja Publishing Co., 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

NEW ENGLAND
MEMBER

The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better.

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeksi Vuosikerta \$16.00 — 6 kk. \$9.00

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published daily, except Saturday and Sunday, by the
Raivaaja Publishing Co., 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better.

Vaalitaistelu kiristyy Suomessa

Presidentti Kekkosen täällä vieraillessa muodostuvat presidenttivaalessa käytetyt taistelun säälit entistä terävämmiksi Suomessa. Se tapa millä Kekkosen takana olevat ryhmittymät ja hänen oman puolueensa propagandistit hänen uudelleenvalitsemistaan puolustavat, ei voi olla heittänyt epämieluisia sivumakuja siihen kohteliaisuuteen ja kunnioitukseen, jolla presidentti täällä otetaan vastaan. Meille kansanvaltaisen järjestelmän alaisena oleville tuntuu perin oudolta sen tapainen uittelu, mitä presidentin puolustajat nyt harjoittavat ja asia muodostuu sitäkin vastenmielisemmäksi, jos, kuten luultavalla näyttää, presidentti itse käsittää itsensä oikeutetuksi kommunistien avun turvin jatkaamaan hallintokauttaan ja sisäpolitiikkansa ulkopoliittisten uhkausten turvin.

Erikoista huomiota nyt on herättänyt maalaisliiton lehden Lallin päätoimittajapakinointsi-jan Kalle-Kustaan alakerta, jossa lukijoille tarjotaan seuraavaa:

”Jos Suomen kansa valitsee Olavi Hongan presidentiksi, niin se lähtee sille seikkailu-ulkopoliittikan tielle, jonka seurauksena voi olla veljeskansamme Unkarin tapausten toistuminen omassa maassamme. Neuvostoliitto voi hetkeksi jättää muut asiat ja yhdellä kertaa siirtää rajansa Pohjanlahdelle. . . . Ulkopoliittikkamme on kerta kaikkiaan jatkuvaa sellaisena, että idän naapurimme voi siihen luottaa. Varmin ja tällä kertaa ainoa käytettävissä oleva keino meillä äänestäjillä on se, että valitsemme Urho Kekkosen uudelleen presidentiksi.”

Meille on asiallista seurata Suomen kansan reagoitinta ylläolevan johdosta sellaisena kuin se ilmenee lehtien kannanotoissa. Uusi Suomi kirjoittaa mm.:

”Presidentti Kekkosen taakse ryhmittyneet puolueet ovat vieneet vaalipropagandansa miltei kokonaan ulkopoliittiselle linjalle. Entisen oikeuskanslerin Hongan kannattajat taas korostavat yksinomaan sisäpoliittisen tilanteen korjaamisen tarpeellisuutta, erityisesti parlamentarismia ja demokratian periaatteiden voimaan saatamista, joista viime aikoina on pahasti poikettu. He katsovat nykyisen presidentin olevan tästä kehityksestä vastuussa, minkä vuoksi vaihdos tasavallan päämiehen paikalla on välttämätön.

”Maan edun ja maineen kannalta sekä huomioon ottaen sen erinomaisen tärkeyden, joka tasavallan presidentin valintaan sisältyy, olisi välttämätöntä, että vaalitaistelua käytäisiin rehellisin ja puhtain asein.”

Pohjolan Sanomien pakinoitsija Ullan Eino (entinen maaherra Uuno Hannula) luokittelee Lallin kirjoituksen ja sen motiivit ”järkyttävän typeräksi” ja jatkaa: ”Samalla se antaa Neuvostoliiton suhtautumisesta maahamme kuvan, joka ei alkuunkaan pidä paikkaansa. Vaalitaistelun kestäessä ei naapurimaamme taholta ole pienimmälläkään tavalla puuttutu edessä oleviin vaaleihin. Päinvastoin aivan äskettäin tapahtu-

nut Neuvostoliiton presidentin vierailu osoitti, että Suomen ja suuren naapurimaamme välillä vallitsevat ystävälliset ja täysin luottamukselliset suhteet. On suorastaan käsittämätöntä, millä valtuuksilla Lallin kirjoittaja voi mennä väittämään, että jollei presidentin vaalissa päädyttä lehden toimimaan tulokseen, niin seurauksena saattaa olla rajan siirtäminen Pohjanlahdelle.

”Tuollaisen kirjoittelun johdosta on kerta kaikkiaan esitettävä mitä vakavin vastalause. Maalaisliitto ei voi olla Lallin esittämien ajatusten takana. Eikä kukaan järkevä ihminen tässä maassa näitä voi hyväksyä. Tulipa tasavallan presidentiksi valituksi kuka tahansa, vaalin tulokseen on alistuttava. Näin on tehty joka kerta ennenkin ja näin tulee nytkin tapahtumaan.”

Useimmat lehdet viittaavat siihen, että maalaisliittolais-kommunistinen rintama ilmeisestikin tarkoittaa ulkopoliittista provokatiota edelleen käyttäen nykyisen epäparlamentarisen hallituksen jatkamiseksi ja Kekkosen harvinaisuuksien turvaamiseksi. Uusi Aika huomauttaa:

”Jos Lallissa esitetty ajatuksenjuoksu pitäisi paikkansa, niin maalaisliitto etukäteen suunnittelee liittoutumista sellaisessa leirissä, jonka keskuudessa uhataan sissisodalla ja vieraan vallan aseellisella puuttumisella. Onpa siinä suomalainen talonpoika omutuksessa seurassa! Jos K-linja suoraan tai epäsuoraan, tahallisesti tai tahattomasti, tällaista ulkopoliittista provokatiota harjoittaa, ei ole ihme, että maalaisliiton sisällä kuohuu.”

Lokakuun 10 päivän Suomen Sosialidemokraatti kirjoittaa toisessa toimituskirjoituksessaan mm.:

”Maalaisliittolais-kommunistinen rintama on jo kolmeisen vuotta elämänyönt ulkopoliittisen provokaation alalla, silmämäärään edessä olevat presidentinvaalit. Kelläänhän ei enää ole epäilystäkään siitä, ettekö kysymys kaiken aikaa ole ollut sisäpoliittista tavoitteista, joista tärkeimpiä tietenkin on ollut nyt edessä olevat vaalit.

”Kuuden puolueen yhteinen presidenttiehdokas Olavi Honka lausui viimeksi pitämässään puheessa aivan oikein, ettei ulkopoliittikkaa voida erottaa muusta politiikasta erilliseksi kysymykseksi, koska myös ulkopoliittikka sisältyy siihen yhteiskuntapolitiikkaan, jonka ylläpänä tarkoituksena on kansalaisten hyvinvointi.

”Onkin erityisesti merkille pantavaa, että maalaisliittolais-kommunistinen rintama vaikeanee kokonaan siitä, pystyykö sen presidenttiehdokas sisäpoliittikan alalla yhdistämään Suomen kansan rakentavaan työhön. Pitäytymässä oleva presidenttikausihan on merkinnyt kanssamme hajaantumista vaarallisella tavalla juuri sisäpoliittisten kysymysten yhteydessä. Luonnollista on, että asioista ollaan eri mieltä, mutta erimielisyydet merkitsevät tavallisissa oloissa sellaista erilaisten käsitysten aineskokoelmaa, joista sitten rakennetaan yhteinen suunta ja päätös. Nyt on maalaisliitto päinvastoin pyrkinnyt häikäilemättömällä poliitikomisellaan palvelemaan ennen kaikkea omia puoluepyyntöitään ja seuraavien presidentinvaalien johdattamista oman puolueintressiensä suuntaan. Mutta niin kuin luonnollista, intrigointia on seurannut intrigoinnin tulos: tiukka reaktio koko maalaisliittolaista harvinaisuuteen pyrkivää sisäpolitiikkaa vastaan.”

— Minua on aina ylistetty erikoiseksi onnen suosikiksi, enkä haluakaan valittaa osaan ja moittia elämäni kulkua. Mutta pohjaltaan se ei ollut muuta kuin työtä ja vaivaa. Ja saatana’pa sanoa, että seitsemänkymmenenäviitena elinvuoteni ei minulla ole ollut edes neljää viikkoa hyvää oloa: alituista kiiven vierittämistä, kiven, joka yhä uudelleen on ollut nostettava ylös. — J. W. v. Goethe.

— Myötäkäymisen kestämiseen tarvitaan suurempia hyveitä kuin vastoinkäymisen voittamiseen. — La Rochefoucauld.

Amerikkalaisten käytännöllisyys

Kreivi Alexis de Tocqueville tuli v. 1831 Ranskan hallituksen edustajana tarkastamaan Yhdysvaltojen kuukiloita ja kuritushuoneita. Hän palasi uskollisena, vaikkakaan ei kriittikkimään, ihailijana ja tällä tapaamansa vapauden ja demokratian kannattajana.

De Tocquevillen tekemät huomiot olivat enteellisiä. Hän totesi, etteivät amerikkalaiset vielä olleet tehneet varsinaisesti mitään itse tieteen hyväksi. Amerikassa ei ollut ketään sellaista kuin Pascal, Darwin tai Faraday. Mutta meillä oli John Fitch ja Robert Fulton, jotka olivat näyttäneet toteen höyrylaivan käytännöllisyyden. Meillä oli Eli Whitney, puuvillanpuhdistuskoneen keksijä — mainitti ne eroittaa puuvillakuidut siemenistä. De Tocqueville kirjoitti kuuluisassa tutkielmassaan ”Amerikan demokratia” seuraavasti:

”Nämä amerikkalaiset, jotka eivät ole keksineet ainoatakaan mekaniikan yleisistä laeista, ovat esitelleet merenkululle koneen, joka tulee muuttamaan koko maailman kuvan. Jos demokratian aate ei saa ihmistä harjoittamaan tiedettä sen itsensä vuoksi. . . . sosiaalinen tilanne ja demokraattiset laitokset valmistavat heitä etsimään tieteen väittämää ja käytännöllisiä tuloksia.”

Yhdysvaltojen liike-elämän ja teollisuuden kehittyminen todistaa tämän puolesta. Elias Howe keksi ompelukoneen v. 1845 ja Isaac Singer paransi sitä kuusi vuotta myöhemmin lisäämällä siihen polkimen. Toinen amerikkalainen, Walter Hunt, keksi hakaneulan, Samuel B. Morse lennättimen, Thomas A. Edison sähkölamppu, Amariah H. Hills nurmenleikkurin, Melville R. Bissell matonlakaisijan. Cyrus H. McCormick keksi pumurin, jonka ansiosta maanviljelijät pystyivät puiden vehnää ja hän siten kokosi omaisuuden, joka teki kahden sellaisen vaikutusvaltaisen sanomalehden kuin Chicago Tribune’n ja New York Daily News’in perustamisen mahdolliseksi.

Paremmalla hiirenpyydyksen valmistaminen — amerikkalaisia esseeitä Ralph Waldo Emersonia lainatessamme — tuli amerikkalaisen elämäntavan ominaisuudeksi Uusenglantilainen King C. Gillette otti pelon pois joka-aamuisesta parranajosta keksimällä parranajokoneella. St. Paul’issa, Minnessota, oleva sekataivarakkauspais Walter H. Deubner huomasi, että hänen myyntinsä jäi pienemmäksi siitä syystä, että asiakkaat eivät voineet kantaa käsissään kotiin niin monia tavaroita kuin he olisivat tahtoneet ostaa. Ja niin hän käyttännöllisenä miehenä keksi paperikassia.

Ensimmäisen kaasulla kulkevan auton keksi kaksi saksalaista, Benz ja Daimler, mutta amerikkalaiset keksivät sen käyttännöllisyyden. Joka se oli Andrew Carnegie terästeollisuudessa.

John D. Rockefeller öljyteollisuudessa, Cornelius Vanderbilt ja muut laivojen ja rautateiden rakentamassa, J. P. Morgan pankkiriina, Henry Ford autoteollisuudessa, miestä, joka keksi, miten tehdä jotakin paremmin — ja miten markkinoita ajatuksiaan — kun nioitettiin ja hänestä tuli voimakas.

V. 1889 presidentti Benjamin Harrison lausui hurmaantuneena: ”Jumala on laskenut päähimme kruunun ja pannut jokaiholikme määrittelemättömän ja arvioimattoman määrän voimaa ja rikkautta.” Eräs sanomalehtimies ei ollut aivan niin ylenpalttinen lausessaan: ”Liikemiehet tulevat hallitsemaan ja määräämään tämän tervejärkisen maan kohtalon.” Huomatkaa lautasana ”tervejärkinen!” Sellaisetkin jotka eivät ihailleen hyväksyneet kaikkea, mitä oli menossa, kiinnittivät huomiota amerikkalaisen käytännöllisyyteen suuntautuvaan noreuteen.

Tämä sama käytännöllinen järki toimii tänäkin päivänä. Suuryhtymien — American Telephone and Telegraph Company, General Electric, Radio Corporation of America ym. — tiedemiehet ja insinöörit ovat alkanera etsimässä keinoja, millä muuttaa avaruuden valloitus käytännölliseksi — palvelemaan ihmistä. — American Council

— Tanssiko hän hyvin? — Enpä sanoisi niinkään. Eilen tanssin hänen kanssaan kaksi tanssia ja sitten ei varpaankynsissään ollut lainkaan lakkaa.

WILLIAM MARTTILA:

Havaintoja Suomesta

Yleinen elintaso

Niiden tilastoja mukaan, joita siellä on julkaisiin lehdissä ja mitä sai kuulustella tietoja, on Suomessa pohjoismaiden alhaisin elintaso. Kun pidämme mielessä, että elinkustannukset vastaavat jotakuinkin lähelle dollariperustaa kannattaa verrata muutamia numeroita.

Puutavaratuotanto on koko Suomen päätuotanto ¾ koko ulkomaankaupasta. Oulusta pohjoiseen joitakin kilometrejä on yksi Suomen vanhimpia sahalaiteksia. Siellä kyselin yksityisiltä työläisiltä palkkoja. Näistä lähteistä sain seuraavanlaisia hyvin luotettavia tietoja:

Pääsahurit saavat 220 mk tunti (noin 80c), sekatyöläiset (miehet) 170 mk tunti (65–70c) ja naistyöläiset 113–115 mk tunti (30–50c).

Korkein palkka tuolla sahalla on 35,000 ja alin 21,000 mk kk. kuukaupallaisille (se on noin \$110 korkein ja \$85–70 alin).

Veroihin, valtion, kunnan, kirkon, vakuutuslun ym. menee noin 20–30 % palkasta. Kun en ollut erikoisemmin tutkimusmatkalla, en ottanut Kemistä, joka lienee koko Euroopan suurin puuteollisuus- ja tuotannon keskus, mutta uskon, että ylläolevat numerot edustavat keskitasoa.

Oulussa ja Kemissä oli tilaisuus tutustua palkkasuhteisiin valtion rautatiellä ja esim. veturinkuljettajan ansioksi ilmoitettiin keskimäärin 360 mk tunti, joten se vie niiden palkan vähän yli dollarin. Naiset, jotka suurimmalla osalla työskentelevät esim. vaunujen siivoijina ja useissa muissakin sekaloissa, saavat keskimäärin 160 mk tunti, siis noin 60–70 c. Veroinen menee 20–30 %.

Kun eräissä puheissa luettelin näitä numeroita oli kuulijain joukossa Suomesta eräs tällä vieraleva union mies ja tietien hänen läsnäolonsa erikoisesti mainitsin siitä. Kun hän sitten tuli puhujan paikalle jälkeeni sivuutti hän koko kysymyksen leikkisellä huomautuksella, että puhujan on parasta tulla ensi kerralla Turkuun, että saa parempia tietoja.

Puutavarateollisuus, kuten jo on mainittu, on Suomen pääteollisuus, joten mahtaisikohan asia parantua, jos Oulun ja Lapin läänit pyyhkäistäisiin pois Suomesta.

Siihen mitä Introduction to Finland kirjassa sanotaan kommunistien valtiopäivöedustajista, joita tulee maan pohjoisosasta, voidaan lisätä, että esim. Kemissä on kommunisteilla, käissään työväentalo, edistysmieliset osuusliikkeet ja ovatpa he olleet enemmistönä kaupungin hallituksessa. Oulussa heillä on hyvin huomattava vaikutus ei ainoastaan työväenliikkeen riveissä, mutta osuuskauppa-alallaakin.

Olkaamme realistisia.

Kuten on jo mainittu on Suomi koko Euroopan johtavin puutavaran tuottaja ja pohjoisessa maata siinä hommassa lienee etutilla. Nähdäksemme mikä vaikutus on sillä kansakunnan elämään ja ketä on sen takana lainaan tähän erästä maalaisliiton johtavasta lehdestä Tompan Tuomon alakeräpakinasta muutamia kohtia. ”Tuompan Tuomo näyttää olevan maalaisliiton lehtien eduskuntajärjehtäjä.”

”Maaseudun teollistamisen välttämättömyydestä puhutaan ja kirjoitetaan jatkuvasti, eikä niinkään aiheetta, sillä maahamme on muodostunut alityöllisyyksaluetta, joista’ varsinkin nuori väestö rientää etsimään työtä asutustajamasta. Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Kainuu ja Lappi kuuluvat noihin alityöllisyyksalueisiin, mutta muuttoliike Etelä- ja Keski-Pohjanmaaltakin vielä Salon seudultakin, on saavuttanut huolestuttavia mittasuhteita.” (Tuo juuri näyttää olevan sos.-demien pääväite. — W. M.)

”Kun puunjalostusteollisuus muodostaa kansantalustamme suurimman erän, on ratkaisuna maaltapakoa vastaan mainittu mm. tämän teollisuuden aikaansaamista alityöllisyyksalueille, koska suurten puunjalostuslaitosten lähtettyville on syntynyt kotimarkkina-teollisuutta, kauppa, liikennettä ja palveluelinkeinoja. Mutta suurin osa puunjalostusteollisuudestamme on jo lähes sata vuotta ollut suomalaisesta kansasta kaukana olevan pienen ryhmän käissä, jolle ryhmälle kansan etu on sivuasia ja liikevoitto pääasia.

”Viimeksi ilmestynyt Kytäjä (n:o 4) on kiinnittänyt huomiota tähän kysymykseen. Lehti valitsi tähän mainittu pieni eturyhmä ”ei tunne vastuuta suomalaisen yhteiskunnan kehityksestä samalla tavalla kuin esim. noiden alityöllisyyksalueiden kasvatit. Vain mahdollisimman suuri voitto sen jokisuksella sijaitsevista tehtaista on sille tärkeä asia, makoipaa yhteiskunta mitä tahansa työllisyyskorvauksena väläilekään hakkuu- ja ajomiehille. Sen asian ajatteleminen ja juoni todellisuudessa tuolle ryhmälle, vaikka hurskastelua sillä usein kuleekin.”

Erityisen selvästi väärinäajattelu ja jopa väärinpuhekin on Kytäjäin kirjoittajan mielestä tullut näkyviin viime vuosina Lapin teollistamisen yhteydessä. ”Suuryritys, jonka huomattavan os. . . .enemmistön omistaa kolme suurteollisuuslaitosta, jotka ovat etelässä, on tehnyt kaikkensa estääkseen mm. Itä-Lapin puunjalostuslaitoksen syntymisen.

Lopuksi Kytäjäin suorasukaissa kirjoituksessa sanotaan, että ”yksityisen suurteollisuuden inressit eivät sovi yhteen yhteiskunnan etujen kanssa. Puhdistus on alettava korkeimmilla

tuoleilla. Yhteiskunnan palvelijoilta on vaadittava tietenkin yhteiskunnan eikä omien tai vieraitten etujen palvelemista. Laskutikkumentaaliteilla emme selviä nykyisistä vaikeuksistaamme. Suurpääoman teollisuuspolitiikka on vanhentunutta. Se lisää tyytymättömyyttä yhteiskuntaa kohtaan. Se kurjistaa oloja. Se on todellisuudessa sosiusoinuussa ääriavemmiston pyrkimyksen kanssa nimenomaan Pohjois- ja Itä-Suomessa suurine siirtotyömaaneen, mihin se pakosta johtaa, jos saa jatkaa.”

Noissa sanoissa on pohjimmiltaan totuus. Sillä palkkatasolla, joka puutavarateollisuudessa — Suomen pääteollisuus — on ei työläinen elä. Mutta hyvän tahtoinen valtio silloin laadituilla sosiaalilaeilla kun Suomen työllisyydenliike oli yhtenäistä, avustaa noita alipalkkaisia työläisiä, että suurrikkaita saavat niitä pitää alipalkalla työssä. On kokonaan eri asia saada kunnollinen palkka työstä ja tuntea itsensä itenäiseksi kun työskennellä alipalkalla ja tuntea elävänsä valtion almuilla.

Palkkakäsymyksen lisäksi on puutavarapohjojen vaikutus etenkin pohjoisella osalla maata erittäin tuhoava. Lehdeltä olivat tynnyä maanviljelijäin valituksia esim. jokien pataomistista ja vesien nostamisista viljelysmaalle. Kemijokisuulla olimme katsomassa voimalaitoksen pataa, johon oli velvoitettu rakentamaan lohille väylä, että pääsevä kutemaan. Se nähtyi naurettavalta.

Sanotaan, että edistys vaatii sellaista ja niin saattaa ollakin, mutta kun kysymyksessä on jättäiläismäiset ja rikkaat yhtiöt ne olisi pakotettava varustamaan rakentamansa teollisuudet ja padot yhteiskunnan hyötyä, eikä tuhoa silmällä pitäen ja maksamaan työläisille niiden elinehtoja vastaavat palkat.

Mutta mitäpä varten takerrutaan pohjoisen tilanteeseen. Tampereella sain erästä suuresta kutomasta keskinkertaiset tiedot tavallisten kutojain palkoista, ne olen: miehet 220 mk. ja naiset 170–190 mk. tunti. Eihän tässäkään pääse miehekkään dollarin tuntipalkan ja naiset ei paljon muuta kuin puoleen dollariin.

Yleinen elintaso

Suomessa ollessani Suomessa lehdissä julkaistiin m.m. tilastoja yleisestä elintasosta ja palkoista verrattuna toisiin pohjoismaihin. Leikkasin Kuluttajan Lehdestä allaolevat numerot ja selostuksen:

”Jos teollisuuden palkkaindeksiä jaetaan hyödykkeiden hintatasoa kuvaavalla indeksillä, saadaan periaatteessa selville elintason suhteellinen korkeus eri maissa. — Seuraavassa asetelmassa on tiliä tapaa noudattaa. Saatu tulos ei kuitenkaan ole ”koko totuus”, sillä tällaiset tilastotulokset ovat aina hieman epävarmoja ja elintason vaikuttavat moni muutkin seikat kuin nimellinen tulostaso ja hintataso.

	Tulotaso (teoll. palkat)	Hintataso (lähinnä elintarvikkeet)	Elintaso (tulojen suhteellinen korkeus)
Suomi	100	100	100
Ruotsi	155	101	154
Tanska	131	81	162
Norja	132	90	147
Englanti	111	93	119
Ranska	63	88	72
Länsi-Saksa	96	96	100
Itävalta	60	75	80
Italia	57	99	58
Sveitsi	106	94	113

Kuten huomataan, otettuna lukuun Ruotsi, Tanska ja Norja Suomen elintaso on kaikista alhaisin ja oikeastaan se on alhaisin mitä se on missään luotelluissa maissa, lukuunottamatta paria maata.

	Teollisuustyöntekijäin nimelliset ansiot 1960	Miehet	Naiset	Yht.
Suomi, elokuu	100	100	100	
Ruotsi, syysk.	147	155	155	
Tanska, toukok.	128	130	131	
Norja, kesäk.	122	125	132	
L-Saksa, syysk.	92	91	96	
Englanti, huhtik.	114	99	111	
Ranska, kesäk.	—	—	63	
Itävalta, syysk.	—	—	60	
Sveitsi, jouluk. 1959	102	97	106	
Italia, syysk.	—	—	57	

Kuten huomataan on Suomi palkkasuhteissakin häntäpäässä. (Numerot eivät ole kirjottamiani, mutta on yllämainitusta lehdessä sellaisenaan lainattu).

Suomen tilannetta käsitellessä mainitaan usein siitä seikasta, että Suomi ja sen kansa ovat menneet läpi ankaran tulikasteen viimeisten vuosikymmenten aikana ja se edistys ja rakentustyö mitä siellä on tehty hämmästyttävä koko maailmaa ja ilosta sykkii syhdän ihmisellä, joka on parhaansa tähden heidän hyväkseen, mutta seikat, joista mainitaan tässä selostuksessa ja lukemattomissa lehtiselostuksissa ja kirjoissa, joissa vapaa kansa pohtii probleemitoaan, eivät ole kaikki yhteydessä eivätkä pohjaudda sodista eikä erikoistilanteesta. Toiset kerää satumaisia rikkauksia ja toiset köyhyyttä. Kunniaisi maalle lakkettakoon ettei siellä ole kerjäläisiä koska valtio avustaa niitä eikä ihmisiä myydy huutokaupalla kuten silloin kun Suomesta lähdin.

Vilpitoit tarkoitukseni on osoittaa, että sellainen leuhkiminen, jossa sanotaan, että Suomessa ei ole köyhä, eikä

tarvita apua, on lievemmin sanoen rikollista. Suuri osa kansasta ovat köyhiä silloin kun työ- y.m. ansiot eivät riitä elämään.

Se osa kansasta, joka on päässyt eläkkeelle nauttii verrattain hyvää eläkettä, että sillä tulee toimeen.

Kaupanteon kankeus ja kalleus Pieniä kaupallikeittä on mailia ja kaupungeissa miltei joka kulmassa. Osuusliikkeillä, joita on ”porvarien” ja ”edistysmielisten” toinen toistensa vieressä ja paljon yksityisiäkin. Farmiseudulla teki sellaisen havannon, että perheenäiti käy kumpaissaakin, kun ei yhdestä saa menee toisen ja sitten menee vielä yksityiseen. Aikoinaan puheltiin aavemaisella kunnioituksella Suomen osuustoimintaliikkeestä. Mitä hyötyä siitä lienee, jos mitään, on vaikeaa sanoa, sillä hulummin yleisön palvelu tuskin voi olla.

Työläisperheissä, farmeilla ja ”keskiluokalla on hyvin vähän minkäänlaisia ruokien säilytysvälineitä, paitsi kellarit. (Pienet poikkeukset on huomioitava). Se edellyttää, että jokseenkin jokainen aterian on haettava kaupasta, ainakin päivänä ruoat. Sinne mennään kävelemällä tai polkupyörällä ja siis kaupassa joudutaan pitämään tavaton määrä palveluskuntaa. Meillä Yhdysvalloissa oli tuollainen tilanne ehkä 25 vuotta sitten. Tulikin mainittua usein, että jos minulla olisi jotain tekemistä Suomen kansan elintason parantamisessa hankitsin kansalle vakkaa korotannon lainan, että jokaiseen talouteen saataisiin sähköjääkaappi, että voisi edes pääasiassa viikon ruokatarpeet ostaa kerralla.

Kaupan kankeus ja kalleus hyväksyttiin suurimmaksi osaksi siksi, että siinä saa niin moni henkilo työtä. Siinä elää tavallaan keskiluokka jonsukunlaisena ”puskuriluokkana” työläisten ja kapitalistien välissä. Niin se on ollut täälläkin, kunnes kapitalistiluokka joutui uhraamaan keskiluokan työntien sitä suuren osan omistamattomien joukkoon.

Kuvaukseksi mainitsen esim. apteekkilain. Apteekissa ei ole näkökäsliä mitään. Esim. purkki aspiriinia täytyy pyytää ja sen myyjän käi täytynee olla koko yliopiston tai muun koulun käynyt. Sellaisia yleisiä lääkkeitä kun täällä on satoja, jopa tuhansia, Suomessa täytyy pyytää ja vain määrättyä henkilöillä on niitä oikeus myydä.

Tällainen kauppa nostaa tavarain hintaa ja laskee elintasoa.

Asutuskysymys

Yleistä elintasoa ja hyvinvointia kuvaava osuustilanne. Yhdyspankin antaman raportin mukaan, joka julkaistiin eri lehdissä, ilmoitetaan, että viimeisen kymmenen vuoden aikana on rakennettu 336,000 asuntoa. Lainaen Helsingin Sanomista osan asiaa käsittelevästä kirjoituksesta:

”Vaikka asutotutanto onkin ollut voimakasta ovat asuntojen huoneluku ja pinta-ala pysyneet Suomessa jatkuvasti pieninä. Erityisesti asutuskeskusten laajan pienasutotutannon johdosta henkilöluvu on huonetta kohden edelleen korkea. Tilastojen mukaan maassamme asuu yhtiä huonetta kohden keskimäärin 1.3 henkilöä vastaavan luvun ollessa koko Länsim-Euroopassa 0.8. Tärkeimpänä syynä tilanteeseen on suhteellisen alhainen tulotaso maassamme, todetaan kuukausikatsauksessa.

Kansantulo henkeä kohden on tosin kohonnut meillä nykyään voimakkaammin kuin muissa Pohjoismaissa, mutta tiesti huolimatta tulee asiantuntijain mukaan kestämiään vielä kymmenisen vuotta, ennenkuin meillä saavutetaan esim. Ruotsin nykyinen asutustaso. Tätä kiistävää tukee osaltaan asutotutantomme viimeaikainen suuntaus: enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittävät huoneistoja valmistui asutokeskuksissa viime vuonna n. 66% kaikista asunnoista kun vain 34% oli tätä suurempia huoneistoja. Kaikkein pienimpien asuntojen eli yksioikeden tuotanto, joka varsinkin Tanskassa ja Norjassa on erittäin vähäistä, on meillä entistäkin laajempaa.”

Sosialidemokraatti artikkelissaan ”Perheen äidit ja asunnot” kirjoittaa m.m. seuraavaa: ”Kotitalouskeskuksen eräissä tutkimuksissa todettiin, että runsas kolmannes perheenäideistä ilmoitti käyttävänsä ansiotyössä sikiä, että perhe tarvitsee välttämättä lisätuloja asuntoa varten. Kansainvälisenä normina pidettiin, etteivät asumiskustannukset saisi nousta 20 prosenttia korkeammaksi perheenhuoltajan tulosta. Meillä on keskimääräinen asumiskustannus asutokeskuksissa aivan toista eli luokkaa. Teollisuustyömiös, jolla on aravaosake, maksaa yhtiövästikkeensä kahden huoneen ja keittiön asunnosta lähes 25% ja huonetta suuremmasta asunnosta lähes 40%.”

Kuluttajain Lehti artikkelissaan ”Asumisen kalleus” kirjoittaa asiasta m.m. seuraavaa:

”Muissa pohjoismaissa, joissa ilmassen asuntojen tasolle asettamat vaatimukset ovat likipitien samaa luokkaa kuin Suomessa, on yleinen tulotaso tuntuvasti tällaisista korkeampi. Kun asuntojen hinnat ja vuokrat kuitenkin niissä ovat absoluuttisestikin paljon pienemmät kuin täällä, näytävät mahdollisuudet yhtiä suuren asumisväläyyden saavuttamiseen Suomessa nykyisin näkymin kovin vähäisiltä. Asumistiehyt onkin meillä tuntuvasti suurempi kuin Ruotsissa ja aivan toista luokkaa Norjaan ja Tanskaan verrattuna. Suomessa on asuinhuoneistoita kaupungissa kaksi kolmannelta osalta huonetta ja keittiön käsittävää tai sitäkin pienempää. Ruotsissa vastaavan-

suuruisten asuntojen osuus on tuntuvasti alle puolet, Norjassa noin viidennessä ja Tanskassa vain 5 prosenttia kaikista asuinhuoneistoista.”

Suomessa asutaan leveästikin, jopa niin leveästi, että huomattava osa kansasta jää alle keskitason, jonka sanotaan olevan 1.3 henkilöä yhtiä huonetta kohden. Sitä kuvataksemmen lainaan tähän uutisen, joka m.m. kiertelee lehdissä: Loistohuvila proksi. Lähes 20 Mmk:n vahingot Riihimäellä.

Teräskilla Oy:n toimitusjohtajan, agronomi Erkki Araluoman perhe heräsi aamulla klo 6:40 Kaartokatu 6:ssa sijaitsevassa huvilassa voimakkaaseen humahdukseen ja tulen rätinään. Perhe, johon kuuluu kaksi lasta, pelasti. Kaksi vuotta sitten sen yhteyteen oli rakennettu siipirakennus. Huoneita oli kaikkiaan 14.

Suomen erikoistilanne ja sosiaalinen huolto

NEW YORK CITY

WILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, on tavattavissa kello 1:00—4:30 kaikkina arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL Osaston huoneessa (227 E. 84th St., Room 5), johon puhelin on RE 7-4155.

ÄÄNESTÄJÄ 3,511,240

Lauantaina lokakuun 14 päivän iltan päättyneessä äänestäjien rekisteröinnissä ilmoitettiin 203,383 uutta äänestäjää, joten äänestäjien kokonaismäärä New Yorkin kaupungissa nousi ennätysmäärään 3,511,240.

Kaupungin osissa äänestäjät jakautuvat:

Brooklyn 1,130,080; Queens 900,736; Manhattan 741,812; Bronx 640,484; Staten Island 98,128.

On mielenkiintoista huomata, että Brooklyn on roimasti edellä. Queens, jonka asukasluku viime vuosina on kasvanut kaikista eniten, ajoi reilusti Manhattanin edelle, joten Manhattan — kaupungin keskus — jäi kolmannelle tilalle, Bronx on neljännellä ja Staten Island, joka aina on ollut pienin, on viimeisellä tilalla.

Nassau-kaunti Long Islandin puolella, joka ei kuulu New Yorkin kaupunkiin, kasvava nopeasti. Siellä uusia äänestäjiä rekisteröi 23,101, joten äänestäjiä on siellä nyt 640,273 — jotenkin sama määrä kuin Bronxissa. Westchester kaunti äänestäjien luku lisääntyi 25,000 ja siellä on nyt 414,000 äänestäjää.

JOHNSONIN KAMELINAJURI TULI
Bashir Ahmed, Pakistanista, joka toimi vara-presidentti Johnsonin kamelin ajurina hänen käydessä Pakistanissa, saapui Idlewild lentokentälle New Yorkiin ja Johnson oli häntä vastassa. Bashir oli Johnsonille lausunut toivomuksensa käydä tässä maassa ja sai toivomuksensa täytettyksi, sillä varapresidentti Johnson kutsui hänet ja oli vastassa lentokentällä Johnsonin kamelin ajurin kanssa lähtevä lentäen Texasiin Johnsonin farmille.

SOTAVETERAANIN LIPPUPÄIVÄ
Maailman sotaveteraanien lippupäivä — Massing of the Colors — vietettiin viime sunnuntaina Viidennellä Ave. marssin 78 kadulta 53 kadulle saakka. Tämä oli 40. vuotuisen veteraanien lippupäivä täällä.

ERIKOISVIERAILIJAIN BUS-MATKA
Kaksi bussilastia vierailijoita katsoivat Manhattanin harvinaisuuksia.

FARMIN MYYTÄVÄNÄ
21 eekkeriä maata. Kivitalo. Hinta 1,000 dollaria.
JACOB PURO
P. O.
North East, Md.

"SUPERINTENDENT" SAA PAIKAN
Union palikka 4 huoneen asunto, lisäksi kaasu ja sähkö. Varma Coop. 128 Gerard Ave., Bronx 51, N. Y. Soittakaa klo 6 jälkeen illalla MO 9-7723.

MATKATOIMISTO
SELMA LEEMAN CO.
TRAVEL AGENCY
605 LEXINGTON AVENUE
(BETWEEN 52nd and 53rd STREETS)
NEW YORK 22, N. Y.
TEL. PLAZA 5-0327

TRYFOROS BROS.
KUKKAKAUPPA
Kukkasia sähköllä kaikkialle
Puhelimit LEhigh 4-412-4413
56 East 125th St., New York 35, N. Y.
Sivuliike 482 Willis Ave.

WALTER GRANHOLM
valmistaa ja asettaa
HAUTAKIVIA
kaikkien New Yorkin ympäristön hautausmaihin
NÄYTEVARASTO lähellä Mt. Hope
hautausmaata
SAW MILL RIVER ROAD
HASTINGS ON HUDSON 6, N.Y.
Tel. GR 8-2285 Suomalainen ilike

CAPITOL RADIO
1. S. Main St., P. Chester, N. Y.
Äänilevyjä - Välineitä - Radiota
Pyykkikoneita - Jääkaappeja
Radioinsinöörit
Lupakirja - sähkötekniikka
Puh. Port Chester Westmore 9-8110

Edw. C. HALVORSEN, Inc.
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1849
Kappeli vapaasti käytettävissänne.
24 tunnin palvelus
Täydelliset ilmastointi laitteet
5310-12 8th Ave., Brooklyn, N. Y.
Puh. GEDney 5-2276 ja 5-2277

ia kävivät pormestari Wagnerin asunnossa, jossa isäntänä toimi pormestari. Vierailijat kävivät Colonial Dames päämajassa, the Abigail Adams Smith House ja sen jälkeen menivät Union Clubin vieraisi lounaalle.

City Hallissa ei tavallisesti sunnuntaiin oteta vieraita vastaan, mutta avattiin tälle joukkueelle. Vierailijat olivat National Trust for Historic Preservation jäseniä, jotka olivat täällä kolmipäiväisessä edustajakokouksessaan Waldorf Astoria hotellissa. Tähän ryhmään kuuluu arkkitehteja, historioitsijoita, antiikkitavarain erikoistuntijoita ym. erikois-työjalkijoi. Vierailijat olivat National Trust for Historic Preservation jäseniä, jotka olivat täällä kolmipäiväisessä edustajakokouksessaan Waldorf Astoria hotellissa. Tähän ryhmään kuuluu arkkitehteja, historioitsijoita, antiikkitavarain erikoistuntijoita ym. erikois-työjalkijoi. Vieraat kävivät kaikissa New Yorkin huomattavissa historiallisissa paikoissa.

POSTIKONTTORISSA

VUOTUINEN HUUTOKAUPPA

New Yorkin postipostikonttorissa oli vuotuisen hyljättyjen tavaraan huutokauppa, jossa myytiin 25,000 pakettia ja esinettä, joita oli jätetty postiin eikä ole voitu osoittaa puutteella takia viedä omistajalleen. Huutokaupassa saatiin 75,000 Setä Sämän rahastoon. Paketeissa oli transoceanic radioita, joitten hinta on \$250 kappale. Myytävänä oli kaikenlaisia tavaroja, joista yksi merkittävä oli keino-silmä, jota ei myyty tuolla lahoitettiin silmäpankkiin. Yhdessä paketissa oli 14 naisten hattua ja käsialukkaa. Tässä kun lähenee joulupaketien lähetys aika, niin tulee muistaa, että kirjoitettavat selvät osoitteet, muutoin se joutuu huutokauppaan.

"RUSSIA STOP NUCLEAR TESTING"

Nälkälakkoilainen Neuvostoliiton talon edessä

Mrs. Stephanie May, 33-vuotias, Bloomfield, Conn. on istunut jo viikon ajan Neuvostoliiton edustajiston virkatalon edustalla edessänsä mainos jossa on sanat: "Russia - Stop Nuclear testing". Hänen miehensä John May tuli vaimonsa avuksi ja kantaa nyt mainosta.

AJOI 70 MAILIN NOPEUDELLA

— VANKILAAAN

Herman Talavera, 19-vuotias varasti auton ja ajoi sillä 70 mailin nopeudella Brooklynin kadulla, loukaten kahta henkilöä ja ajoi kaksi autoa rikki, ennen kuin poliisit saivat kiinni. Hän oli juuri päässyt vankilasta ultiuan kaksi vuotta auton varastamisesta ja nyt joutuu hän istumaan kauemmin. Loukkaantuneet ovat sairaalassa.

YHDEKSÄS ROSVOUS JA KUOLEMA

Harlemin rohdoskaupassa 21 Convent Ave. kävivät rosvoit kahdeksan kertaa ja veivät rahojia. Omistaja sanoi, että yhdeksännellä kerralla hän ampuu jos rosvo tulee ja niin tapahtui. Rosvo tuli ja omistaja päästi kuulan läpi ja rosvo kaatui, mutta hänen kaverinsa vei rahat. — W.H.

Canterbury, Conn.

Vaino A. Multa kuollut
(Puhelintietö)

Maanantai-iltana lokakuun 16 päivänä sairaalassa Norwichissa ikuineen nukkui Janakkalassa, Suomessa, kesäkuun neljättänä pñ v. 1889 syntynyt Väinö A. Multa, joka oli harjoittanut karpenterin ammattia New Yorkissa ennen tälle saapumistaan noin 20 vuotta sitten. Täällä hän harjoitti kankasvatusta, koki ollen tien numero 169 varrella. Hänen vanhempansa ovat olleet John ja Gustaava Multa.

Lähinnä Mr. Multaa jäi kaipaamaan puoliso Hilma, o.s. Ahonen, ja kaksi sisarta Suomessa: Eva ja Sanni.

Muistoremoniat vainajalle pidetään Federated kirkossa, Brooklynessä, kello yksi iltapäivällä tämän viikon torstaina. Pastori Viljo Heiman, Worcesterista, puhuu sekä kirkossa että haudalla South Cemeteryllä, Brooklynessä. Tillinghastin hautaustoimistossa, Danielsinonissa, käyntitunti on kello 7—9 tänään, keskiviikkona. — kk

Newport, N.H.

Koska näin syyskuun avajaisiksi voimme samalla aikaa juhla talomme 50-vuotisavajaisjuhlaa, lienee paikallaan pieni historiallinen paikkakuntamme suomalaisista ja heidän pyrkimyksistään.

Nyt jo manan maille menneen Fitchburgin vanhan asukkaan, Lantsonin, kertoman mukaan oli hän

muiden mukana saapunut tänne työhön vuonna 1889 ja työnteettäjää oli ollut suomalainen. Kun allekirjoittanut saapui tänne vuonna 1904 oli täällä arvioni mukaan suomalaisia ainakin sataan nouseva määrä ja työskentelevät he kahdessa kutomossa yhdessä kenkä- ja yhdessä naisten aluvaatetehtaassa ja pienempi joukko miehiä oli ympäristön metsätöissä. Kun myöhemmin perustettiin kolmas kutomo ja toisia isonnettiin, oli työnsaanti hyvää ja niin lisääntyi joukkomme nopeasti, niin että jo vuosi 1907—1908 oli kolmesta neljään kertaan alussa mainittu määrä ja sitä myöhemmin vieläkin enemmän. Missä tahansa meitä suomalaisia on, on meillä myös yhteistoimintaa. Niinpä on täällä mainittuna aikana seurakunta ja seura jonka nimi oli Auttaja-seura, jolla oli nimensä mukainen tarkoitus. Se avusti puutteessa olevia kansalaisiamme. Seuran toiminta rajoittui pääasiassa tansseihin, mutta oli sentään ohjelmallisia suksiaakin, jopa esitettiin joitakin pieniä näytelmiä. Seuran toiminta sammui uusien tulokaiden tieltä.

Alkoivat vuosi 1905 ja uusi aika ja uudet aatteet tekivät tulokkaan. Samoin alkoihin kun syntyi lehtemme Raivaaja, perustettiin täällä työväenyhdistys Imatra-liiton alaosasto, järjestysnumero oli 30. Heiti perustettiin yhtyi jäseniksi 37 henkilöä. Nyt alkoi vilkas toiminta. Raivaaja lattiin ja sitä myös luettiin. Vuokattiin haali, näyteltiin näytelmiä ja kuultiin puhujia. Tätä kaikki kunnes seuraavana v. 1906 kesällä sattui työselkaus, jolloin toimivimmat jäsenemme joutuivat lähtemään pois paikkakunnalta, ja se oli sillä kertaa osastomme loppu. Muista elämä jatkui edelleen. Tuli vuosi 1907. Pois lähteneiden tilalle tuli uusia aatteiden innostamia tovereita. Perustettiin uusi osasto ja vaikka sitten lähivuosina sattui kaksikin lakkotaiistelua, sita toinen hävitettiin ja toinen voitettiin, voimistui osastomme edelleen. Mutta ennen uuden osaston perustamista oli tänne perustettu raittiusseura ja niin alkoi jalo kilpailu, jossa kunnollisesti sanottuna, koeteltiin kenen paidassa kaulus kestä. Alkoivat vuosi 1910, molemmat seurat alkoivat rakentaa itselleen hallia ja niin kävi, että riitveljen talo valmistui ja oma talomme jäi odottamaan valmistumistaan seuraavaan vuoteen. Tuli kevät 1911, silloin jatkettiin kesken jäänyttä talonrakentamista, joka sitten rahapulalla ja monen vastuksen jälkeen valmistui myöhään syksyllä. Olikoon tässä sanottu, että kilpaillevara seura kuoli toimittuaan talossaan vain muutamana vuoden. Heidän jälkeensä toimi talossa uuden venäläismallisen yhteiskuntamuodon ihailijat, joita ei saa sanoa kommunisteiksi ja pian he seurasivat edellisten jälkiä.

Että me suomalaiset olemme eteenpäin pyrkiviä, periksi antamattomia joukko, todistaa sekin, että samaan aikaan käytiin taistelu sieluista kahden kirkkokuntamme välillä ja vaikka toinen heistä jo onnistui oman kirkonkin saamaan, ei heidän toiminnastaan ole paljoa jäljellä ja heistä suurempi polvi kuuluu nykyään amerikkalaisiin kirkkokuntiin. Niinpä me, tämän jalan kilpailun paikallisia voittajina, yhä edelleen uskomme kansanvalian voittoon ja toivomme, että vapaa maailma yhä edelleen jatkaisi taistelua rauhan, eikä minkään verisen diktatuurin merkeissä. Toivomme juhlimme paljon yleisöä, sekä läheltä että kaukaa. Tervetuloa. — C.S.

Quincy, Mass.

MATTI KYÖPERI KUOLLUT

(Puhelintietö)

Täällä Matti Kyöperi kuoli 43 vuoden ikäisenä. Hän oli Mrs. Maria Sofia Sjöströmin poika ja asui 49 Quarry St. Kuoleman aiheutti sydänkohtaus.

Hautaus toimitetaan Hannelin hautauskoden välityksellä perjantaina klo 1 ip. ja kätetään Wollastonin hautausmaahan. Kättäjat ovat torstaina klo 3—5 ja 7—9 ill.

Jälkeen jäi äitinsä ohella kolme veljeä.

Boston, Mass.

John Francen,

yhdistyksensä jäsen, on viime aikoina sairastellut, ensiksi 2 viikkoa sairaalassa Mainessa ja 2 viikkoa Quincyyn sairaalassa, josta hän on kotiutunut ja kuuluu olevan hyvällä parantumisen tiellä.

Oltiin toivottavaa, että ystävät kävisivät häntä tapaamassa kotonaan 13 Crossman St., West Quincy.

Viimeinen

Yhdistyksen kokous pidettiin 15 p. Mr. ja Mrs. Frank Matsonin kodissa, jossa jäsenistön enemmistö oli saapuvilla.

Keskusteltiin ja päätettiin viettää joulujuhla, kuten viime vuonnakin, Matsonin lupautuivat isännöitsijöiksi ja juhlan järjestäjiksi.

Myöskin tehtiin päätös joulun ja Uuden Vuoden onnentoivosten laittamisesta Raivaajaan. Tässä asiassa voidaan käyntyä asiamies Matti Dooven puoleen, hänen osoitteensa on 235 E. Eagle St., E. Boston, LO 7-2888.

Kokouksen jälkeen saatiin nauttia talon emännän kahvitarjoilusta. — L. L.

Maynard, Mass.

T.Y. Taiston

syyskuun avajaisesta onnistuivat erinomaisesti viime sunnuntaina, huomenna säästä huolimatta. Suuri yleisö nautti hyvästä päivästä ja ohjelmaa seuraamassa oli myös hyvä yleisö.

Oskari Kallio
on hoidettavana Emerson sairaalassa, saatuaan halvauskohtauksen viime perjantaina.

Abington, Mass.

Matti Paananen kuollut

Yksi osastomme perustajista, innokas toimihenkilö ja monivuotinen Raivaajan asiamies on ummistanut silmänsä viimeisen kerran maanantaina illan tulien. Hautajalsten järjestelyistä en vielä voi tiedottaa. Niin ilmoitetaan kun on saatu järjestettyä.

Se "sininen" sunnuntailaki synnytti paljon napinaa Brocktonin liikemiespiireissä. Siellä olutuvat saivat olla auki koko päivän ja väkijoumalikkeet klo 1:stä alkaen. Tehdäat ja kaupallilikeet piti olla suljettuna. Naapurikyliissä saivat olla auki, 750,000 dollaria väittivät Brocktonin liikemiehet sen tähden menettäneen.

Mrs. Catherine B. Kennedy, Alexander Kennedy leski, sai paljon lahjoja ja onnitteilua täyttäänsään 107 vuotta. Onniteltiin joukossa oli myös hänen kaksi poikaansa, George F. Kennedy, entinen Brocktonin kaupungin virkailija ja Alexander Kennedy, Providencea, R. I. Mrs. Ken-

Florid

WILLIAM MARTTILA — ADVERTISING AND REPORTING

Tilauksia — Ilmoituksia — Uutisia

1300 So. Broadway, Apt. 30. Tel. JU 5-8978, Lantana, Florida

Turistiklubin ohjelmatilaisuus

Sunnuntai-illan tilaisuuteen oli kokoontunut kansaa tuvanthydeltä ja hyvä oli ohjelma. Sen oli kokoillut ja esitelli Mrs. Tilda Lampi. Aluksi soitettiin Amerikan kansallishymni Star Spangled Banner ja Maamme-laulu ja sen esitys olikin ehkä juhlallisin mitä meillä on ollut pitkiin aikoihin. Soittajina olivat Tauno Kiuru, Arvi Manninen, David Lampi ja Arvo Paananen. Mrs. Inkeri Koski esitti lausuntaa, paljon puhuvan runon "velka elämälle", Larry lauloi kolme ihanaa laulua viimeinen niistä ollen "Harmaahapsel", jonka sanoit omistavansa äideille ja mitä kaunistaa on, kuten tämänkin, osoitettu äideille, kuuluu se illekin. Tauno Kiuru antoi trumpettilaulua, Arvo Paananen siestäessä Välpalaksi esitti ohjelmanesittelijä lausuntaa, "Hyvä hymny". Saatiin kuulla soitajapariita, Manniselta ja Lampilta yhteislaulua viululla ja sellolla. Klubin presidentti Väinö Heijonen esitti lyhykäiset terveiset matkoilta, myöhemmin tulien lisää. Heinotet saapuivat paikkakunnalle kesämatkoilta sunnuntai-iltapäivällä.

Illan puhujana oli August Kangas. Kangas tutkii paljon terveydellisiä kysymyksiä ja tällä kertaa piti hän erittäin mielenkiintoisen esitelman unien merkityksestä terveydelle, käsittellen kysymystä niiden tietojen valossa mitä silloin alalla ovat tiedemiehet selville saaneet. Kannattane tässä mainita — ikäänkun muistin virikkeeksi — että vaikka klubiamme usein mainitaan "heippa-klubina" lienee se ainoa järjestö suomalaisia Amerikassa, jonka ohjelmien kuuluu ainakin yksi puhe kerran viikossa ja aiheen saa puhujia valita.

Lopuksi tanssia puitukeltiin.

Florida

WILLIAM MARTTILA — ADVERTISING AND REPORTING

Tilauksia — Ilmoituksia — Uutisia

1300 So. Broadway, Apt. 30. Tel. JU 5-8978, Lantana, Florida

Turistiklubin kirjasto saa huomiota

Mainitsimme taannoin tällä palstalla, että kirjastostamme kysyttiin paljon kirjoja "Maanalla ja maanpäällä" ja Tokoin Maanpakolaisen muistelmia. Oskari Tokoi kirjoittaa ja sanoo lähettäneensä Muistelmiaan ainoan mitä hänellä on, mutta toivoo saavansa Suomesta kirjan tilalle. Samalla lähettää Klubillemme terveisiä toivoen parhaita töllemme. Kiitämme kirjasta ja tervehdyksestä. Mrs. Ida Kaukonen, Californiasta kirjoittaa ja sanoo lähettäneensä molemmat mainitut kirjat. Paljon kysyttiin kirjojahan saa olla useampikin. Kiitokset lahjoittajille. Kirjoja voi lähettää minulle otsikossa olevalle osoitteelle, jos niin haluaa. Perille varmaan tulevat.

Kirjastostamme alkaa olla 1,000 kirjatoista, hyvässä kunnossa ja paljon niitä luetaan.

Rakennusbuumi kaunittamme

on päällä

Rakennuslupien rahallinen arvo Palm Beach kauntissa nousi tämän vuoden yhdeksän kk. ajalla summaksi \$83,196,733, se ollen 11.2 pros. enemmän kuin samalla ajalla viime vuonna.

Häikäilemättöä

"Kiinteistömyyntiä"

Agentteja tulee tämän tästäkin ovella ja kauppaavat hautaontteja. Silloinkin alalla on kuoleminen penta businesspohjalle. Ennenkuuluttomaan häikäilemättömyyteen meni se eräs hautalotien myyjä, joka tuli kehoittamaan leskeä ostamaan häneltä hautalotin, kaivattamaan ruumiin haudasta ja muuttamaan uuteen hautaan. Yhtä häikäilemättöä lienee suunnilleen sekin kun mennään vielä edessä olevan naisen miehelle tämän suuren surun aikana kauppaamaan hautalotia. Ei ole enää millään väliä. — W.

Gardner, Mass.

Anna ja Adam Kauppinen

kustantavat kahvit ensi lauantai-iltana Anna Kauppinen syntymäpäivän merkeissä. Annan elämäntapaes- sa täyttyy yksi vuosi entisten lisäksi. Pistäydytään kahvilla.

Palkkakysymys
kaupungin poliisikunnalle ja palokuntalaisille, on antanut paljon keskustelun ja väittelyn aiheita. Valtuusto hyväksyi palkankorotuksen. Majuri vetosi päätöksestä ja nyt taas siitä äänestettiin ja valtuusto 8 äänellä kahta vastaan hyväksyi palkankorotuksen.

Robert Boutell,
18-vuotias vietiin tuomarin eteen syytettynä siitä, että ajoi tulipalon-sammutusautoa liian lähellä. Laki on, että tulipalon sammutusvälineitä ei saa ajaa lähempänä kuin 300 jalkaa ja tulipalopalkkaa 800 jalkaa. Poliisipäällikkö sanoo, että nuoret autot ajurit ovat ottaneet tavakseen, että kun palokunta hälytetään, niin ne lähtevät seuraamaan palokunnan tulipalon sammutustroikia hyvin läheltä. Nyt hän ilmoittaa, että kaikki jotka tässä sääntöä rikkoivat joutuvat oikeuden eteen vastaamaan lain rikkomuksesta. Robert Boutell sai sakkoa \$10.00.

Etumainintana on sanottu,
että autojen vakuutusmaksut tulevat nousemaan ensi vuodelle. Vakuutusmaksujen nousu johtuu siitä, että Gardnerin asukkaat ovat tehneet taturmista teillä paljon. Niin todellakin asia on, kun ottaa sanomalehden ja katselee, niin useita autoakolareita on joka päivä, joissa on loukkaantunut ihmisiä ja huomattavia omaisuusvahinkoja on tullut. Kun katselee näitä kolarijuttuja, niin kintyy huomio siihen, että suurin osa kolarin ajaneista on nuoria 16—20-vuotiaita.

On olemassa kiello, että aivan nuoret eivät saa ajaa illalla, mutta ei näytä tuokaan paljon merkitysvän, sillä useat kolarit näyttäivät tapahtuvan illalla. — V. A.

Worcester, Mass.

Muistetaan

Naisten kerhon kahviaiset lauantaina 21 p. kello 3 ip. 154 Eastern Ave. Sirkka on emäntänä.

Kuuleman mukaan
Mrs. Sulo Höglund, 8 Castle St. on ollut kovin sairaana St. Vincent Hospitalissa. Tiedossa ei ole, josko hän j olisi kotona. Ystävät ja tuttavat huomioikaa tämä.

Rosvon käsiin joutui
Mrs. Roberta Nivala, Worcester State Hospitalista, ilmoitti poliisille, että hänet lyötiin maahan ja ryöstettiin käsilauku lähellä Hospitalin porttia Belmont St. Käsilauku sisälsi 10 dollaria rahaa ja 4 dollarin shekin. Omaisuus enen eikä hengenkään turvaa nykyään ole. — Niku.

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9-4166

KETCHAM'S GARAGE
FISHKILL, N. Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA
Yhden pysähdysten Pankki
Palvelukseen mm. kuuluvat:

SHEKKITILI
SÄÄSTÖTILI
LOMAKULU
LIKELAINAT
JOUKULUBI
PERSONALINAT
VAHITTAISMAKSULAINAT

Me maksamme 3% korkoa talletuksista

FISHKILL NATIONAL BANK
MAIN OFFICE
Beacon, N. Y. Member F.D.I.C. Fishkill, N. Y.

BRINCKERHOFF
— GARAGE
Tel: TWinbrook 6-9974
FISHKILL, N. Y.

BOND HARDWARE
COOK & DUNN
PAINTS
Maalaus on huvia
kun käyttää
Cook & Dunn'ia
ELM ST. — Tel. BE 9-4694
FISHKILL, N. Y.

MARSHALL BROTHERS
— Teidän ystäväillänne lähistö hautomonne —
Kimber Leghorns, Rhode Island Reds ja Red Rock Crosses.
Soittakaa:
MARSHALL BROTHERS
Ithaca, N. Y. Puhelin 4-6336.

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9-4166

KETCHAM'S GARAGE
FISHKILL, N. Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA
Yhden pysähdysten Pankki
Palvelukseen mm. kuuluvat:

SHEKKITILI
SÄÄSTÖTILI
LOMAKULU
LIKELAINAT
JOUKULUBI
PERSONALINAT
VAHITTAISMAKSULAINAT

Me maksamme 3% korkoa talletuksista

FISHKILL NATIONAL BANK
MAIN OFFICE
Beacon, N. Y. Member F.D.I.C. Fishkill, N. Y.

BRINCKERHOFF
— GARAGE
Tel: TWinbrook 6-9974
FISHKILL, N. Y.

BOND HARDWARE
COOK & DUNN
PAINTS
Maalaus on huvia
kun käyttää
Cook & Dunn'ia
ELM ST. — Tel. BE 9-4694
FISHKILL, N. Y.

MARSHALL BROTHERS
— Teidän ystäväillänne lähistö hautomonne —
Kimber Leghorns, Rhode Island Reds ja Red Rock Crosses.
Soittakaa:
MARSHALL BROTHERS
Ithaca, N. Y. Puhelin 4-6336.

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N. Y. Tel. Beacon 9-4166

KETCHAM'S GARAGE
FISHKILL, N. Y.
DE SOTO ja PLYMOUTH — Myynti ja palvelu.
Tel. Beacon 9-4222 — 9-4223

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA
Yhden pysähdysten Pankki
Palvelukseen mm. kuuluvat:

SHEKKITILI
SÄÄSTÖTILI
LOMAKULU
LIKELAINAT
JOUKULUBI
PERSONALINAT
VAHITTAISMAKSULAINAT

Me maksamme 3% korkoa talletuksista

FISHKILL NATIONAL BANK
MAIN OFFICE
Beacon, N. Y. Member F.D.I.C. Fishkill, N. Y.

Florida

WILLIAM MARTTILA — ADVERTISING AND REPORTING

Tilauksia — Ilmoituksia — Uutisia

1300 So. Broadway, Apt. 30. Tel. JU 5-8978, Lantana, Florida

Turistiklubin kirjasto saa huomiota

Mainitsimme taannoin tällä palstalla, että kirjastostamme kysyttiin paljon kirjoja "Maanalla ja maanpäällä" ja Tokoin Maanpakolaisen muistelmia. Oskari Tokoi kirjoittaa ja san

Massachusettsin sää: Aurinkoista ja lämmintä tänään. Osoittain pilvistä ja leutoa illalla ja yöllä. Odotettavissa huomenna: Paikoitellen pilvistä ja leutoa.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Kalevan Ritareilla on kokous Kaleva-Kodissa torstaina klo 8 ill.

— Avioliittoon aikomusilmoituksen ovat tehneet Robert J. Ouellet, Jr., 61 Pleasant street sekä Kathleen E. Kumpu, Pillsbury Road, Ashby.

— Avioliittoon aikomusilmoituksen ovat myös antaneet Richard N. Heino, 466 Pearl Hill Road ja Martha R. Rossbach, Willard Road, Ashburnham.

— Poikalapsen Burbankin sairaalassa synnytti Mrs. Alfred A. Niemi, o.s. M. Anita Cormier, 57 Eaton street. Pojan Burbankin sairaalassa synnytti Mrs. Karlo Jämsä, o.s. Dorothy C. Albert, 173 Lundenburg street.

— Toimituksessaamme pistäytyi eilen fitchburgilainen nuorimies Heikki Kaunisto, joka kertoi saaneensa määrärahan astua Yhdysvaltain armeijan marraskuun 6 päivänä. Hänen ensimmäiseksi sijoituspaikaksi on määrätty Fort Dix, N.J.

Muscular Dystrophy kampanja alkaa pian

Muscular Dystrophy keräyskampanja aloitetaan marrask. 19 päivänä, ilmoittaa Worcester Countyn MD chapterin varapresidentti Anthony Nigro. Kampanjan johtajana täällä toimii Lt. Gerald J. Barnicle Post 29, Amvets, neljän kerran peräkkäin. Tavoitteeksi North Worcester Countyn osalle on asetettu \$15,000 ja tarvitaan tuhat viisikymmentä vapaaehtoista henkilöä keräystä toimittamaan. Keräyksen keskuspaikka on 316 Water street ja tähän alueeseen kuuluvat Fitchburg, Leominster, Lunenburg, Ashby, Ashburnham, Westminster ja Clinton.

Mr. Nigro on toiminut yleisenä puheenjohtajana viimeiset kaksi vuotta. Toiset jäsenet ovat: Tri Marshall A. Lamb, kunniapuheenjohtaja; "Paul Woolcott" varapuheenjohtaja; rahastonhoitaja, Raymond G. Morin, Sr.; c-puheenjohtaja, Robert M. Schumacher; puhelin palvelun johtaja, Mrs. Mary Brodie.

Toiset avustajat ovat: Mrs. Anthony Nigro, Mrs. Raymond G. Morin, Sr., Mrs. Thomas A. Fitzgibbon ja Mrs. Joseph Cormier.

UUTISILMOITUKSIA

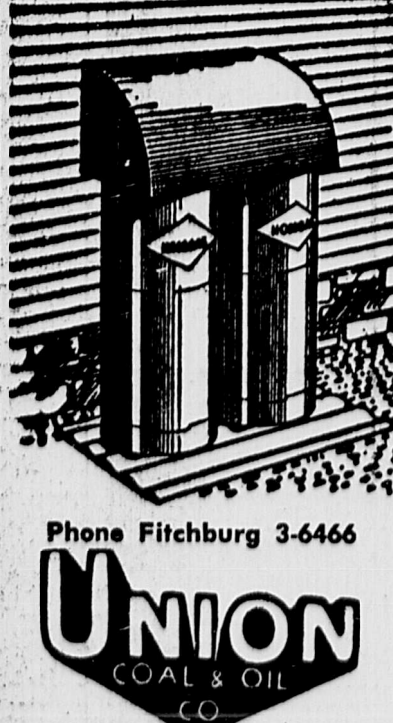
BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessa.

V. 1955 CHEVROLET auto myytävänä. Hyvässä kunnossa. Läh. Heikki Kaunisto, 152 High St., City. Puh. 2-3105.

DeBONIS THE FLORIST

Kukkasia kaikkiin tilaisuuksiin
715 Main St., Fitchburg
Vastapäätä City Haalia
Puhelin DI 5-4327

Bottled Gas Distributor

Phone Fitchburg 3-6466
99 Rollstone St. Fitchburg
HOLDEN, MASS.

KESKUSTASSA SIIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST., HOLDEN, MASS.
Hautausilmoituksesta vuodesta 1896

Syyskauden avajaisjuhlan viettoaika lähenee

Vain vajaa puolitousta viikkoa on aikaa Saimaan syystoiminnan avajaisjuhlaan, joka pidetään Co-op. Centerissä lauantaina, lokakuun 29 päivänä klo 7:30 ill.

Ennen jo mainittiin joitakin ohjelman esittäjiä nimet, joihin kuulamme vielä ensi viikolla, mutta mainitsemme William Kultin, mielen viihdelaulajan esittäjän. Hän laulaa tilaisuudessa viihdelauluja.

Pidetään siis mielessä edellämme tilaisuus ja saavuttam salin työllä syystoiminnan ensimmäiseen tilaisuuteen.

Vesilaitoksen uusiminen tulee toimeenpantavaksi

Huomattava askel vesilaitoksen uusimisesta tuli virallisesti otetuksi, kun valtuusto yksimielisesti hyväksyi vesijohdon rakentamisen Meeting House Reservoinista Westminsterin klorilaitokselle.

Hyväksymisen virallinen puoli on siinä, kun valtuusto myönsi edellämme työtä varten varoja \$480,000. Valtuuston päätös tehtiin kymmenellä äänellä ilman vastustusta. Valtuutettu Nasis ei ollut kokouksessa.

Juuri päätetty vesijohto kuuluu pääasiain, joita kaupungin vesilaitoskeskus toimeenpantaa. Vesilaitosta nimittäin tullaan parantamaan noin puoleltoista miljoonan dollarin edestä. Yleisten töitten komissioneri John M. Kinsey sanoi olevansa hyvilläin valtuuston nopean käsittelyn johdosta ja lausui toivomuksen, että työ voidaan alkaa kuluvan syksyn aikana.

On vielä kaksi kuukautta työaikaa ennen talven tuloa, huomautti Mr. Kinsey kuultuaan valtuuston päätöksen.

Vesilaitoksen uusiminen parantaa vesipainetta ja voidaan vetä saada yläkämille silloinkin, kun kesän aikainen kuivuus on vesivarastoja vähentämässä ja vesipainetta höllentämässä.

Kaupungin vesijohdossa on ollut kauan aikaa heikko kohta siinäkin, kun vesijohto Wyman järven alitse on vanhentunut ja voi rikkoutua koska hyvissä, jolloin kaupunki joutuu olemaan ilman vettä ehken kuukauden ajan. Se tarkoittaisi myös useitten teollisuuslaitosten toiminnan tyrehtymistä.

Urakkatarjoukset on jo avattu ja alhasin tarjous oli Salah and Pecci Construction Co., West Roxbury. Mr. Kinsey arveli urakan annettavan alhaisimman tarjouksen antajalle, mutta tarjoukset kuitenkin harkitaan perusteellisesti ennen luovuttamista. Urakkatarjoukset on \$425,622.50.

Robert Charles and Associates of Boston suorittaa insinööri ja suunnittelutyöt. Insinööritöiden kustannusten kanssa koko laitos tulee maksamaan \$480,000.

Valtuusto suosii pohjois-etelän tien rakentamista

Kaupungin valtuusto ilmoitti kannattavansa maantien rakentamista tälle alueelle pohjoisesta etelään. Valtuuston päätös tavallaan tarkoittaa sitä, että se on vihjauksen valtion senaattoreille ja alahuoneen jäsenille sellaisen maantien tarpeellisuudesta ja välttämättömyydestä.

Lausunto annettiin kaupungin Industrial Development Commissionin kehoituksesta. Valtuusto samassa kokouksessaan myönsi Fitchburg-Leominster Street Railway yhtiölle luvan rakentaa matkustajille suojapaikka Broadkadulle.

Edellämme tilaisuuden asian ohella valtuusto myönsi pieniä eräiä varoja poliisilaitoksen kaluston ostamiseen, kahdeksan tuhatta dollaria maantieturvallisuuden ylläpitämiseksi suoritettuihin, samoin vesivirastolle kuusi tuhatta dollaria ylitöiden korvaukseen.

KASSANRIKKOJAT TOIMESSAAN

Waterkadun varrella olevaan Motor Mart of Fitchburg Corp. liikkeeseen oli murtauduttu ja kassakaapista viety 75 dollarista saatan dollariin saakka. Näin arveli liikkeen presidentti Samuel B. Ingemie.

Murron arvellaan tapahtuneen joulouin viime viikon lopulla ja voi olla saman henkilön tai joukon työtä, jotka murtautuivat viime viikon alkupuolella Gladstone Furniture, Inc. liikkeeseen 325 Water street. Sieltä oli kassakaapissa ollut kuusitoista dollaria, mutta varas ei ollut syystä tai toisesta saanut kassakaapin ovea auki.

SUOMALAINEN KATEISSA GARDNERISSÄ

Mr. Pentti Korhonen ilmoitettiin kadonneeksi, kun hän ei ollut saapunut kotiaan matkaltaan, joka tapahtui maanantaina klo 6:30 illalla. Hän oli autojen myyjä ja hänen kerrottiin menneen sitä naapurin myymälään.

Korhonen on viisi jalkaa ja seitsemän tuumaa pitkä sekä painaa noin 150 punnaa. Hän sairastaa nivelreumaa ja kävelee kaimalosauvan tukena.

Mrs. Korhonen ilmoitti, ettei Mr. Korhonen ollut Concordissa huuto-kauppalaisuudessa, jossa hän tapaa usein olla.

Mr. Korhonen on 45 vuoden ikäinen.

MAANSÄRKEMISTILAISSUUS LEOMINSTERISSÄ EILEN

Leominsterin neljän miljoonan dollarin koulurakennuksen maansärkemistä juhlittiin eilen suurin juhlallisuuksiin, jossa Leominsterin pormestari Cormier kännä maata ensimmäisen lapiollisen. Uudesta korkeasta akatemikoulurakennuksesta tulee yksi ajankäsitelmä kouluja tällä ympäristöllä. Koulun voidaan sijoittaa 1,200 oppilasta 1,400 saakka.

Maan murtautuu osaa ottivat pormestarin ohella kaupungin valtuuston ja koulukomitean jäsenet, rakennuskomitean jäsenet, arkkitehdit ja rakennusurakoitsijan johtajat. Rakennus urakka allekirjautettiin myös eilen Granger Contracting Co. kanssa, jonka toimeksiannoksi on Worcesterin kaupunki. Leominsterin kaupunkia edusti pormestari Cormier. Koulurakennuksen pitäisi valmistua vuoden 1963 syksyn mennessä, ennen syyskoulukauden alkamista.

Tarkastamattomia autoja tavattiin poliisien toimesta

Valtion autojen tarkastajat olivat eilen toimeksa maanteilla varilla ja saivat tällä ympäristöllä kiinni 22 sellaista autoilijaa, joilla ei ollut lain vaatimaa tarkastuslippua autonnsä tuulilaseissa.

Edward J. Hart, kuulustelijavirkamies Fitchburgin konttorissa sanoi, että hänen tarkastajansa huomasi kolmelta autoilijalta puuttuneen asianmukainen merkki. Kaksitoista haastettiin oikeuteen ja yhdelle myönnettiin asiassa toimitettavaksi kuulustelu.

Fitchburgin poliisidepartmentin virkailija, kapteeni Lawrence H. Frye sanoi Fitchburgin poliisilaitoksen taholta pidettiin kolme lain rikkojaa. Kaikki haastettiin oikeuteen vastamaan lainrikkomuksesta.

POLISIAPÄÄLLIKÖ VAROITAA LASTEN VANHEMPIA NUOLISTA

Kaupungin poliisipäällikkö Joseph P. Darcy varoittaa lasten vanhempiä kaaripyyssyn "nuolien" (arrow) suhteen. Eris yhdeksän vuotias poikanen oli sellaisen ostanut fitchburgilaisesta kaupasta. Tällaisia kuuluu olevan useilla lapsilla kaupungissa.

Vaikkakin poliisipäällikön arvelun mukaan sellaisia lakin ei ole olemassa, joka näitten myynnin lapsille kielittää, edellämme tilaisuuden kuitenkin on vaarallinen lapsien käsiteltäväksi, että niillä ei pitäisi lasten käsiin antaa. Nuolen poliisilaitokselle toi pojan äiti.

WORCESTERIN BUS-YHTIÖN JA TYÖLAISTEN VÄLILLÄ SAATIIN SOPIMUS AKAAN

Sopimus saatiin aikaan Worcester Bus-yhtiön ja unionin kuuluvien työlläisten edustajien kanssa. Sopimuksen yksityiskohtia ei kumpalakaan taholta ole ilmoitettu muuta kun sen, että sopimus tulee käsittelemään viime kesäkuusta tälle saakka olevan aikakauden, jolloin entinen sopimus meni umpeen.

Sopimuksen sisältö selitetään työlläisten ensi sunnuntaina ja äänestys työlläisten keskuudessa toimitetaan torstaina, lokak. 26 päivänä klo 5 aamulla klo viiteen illalla.

SEURAKUNTAUUTISIA

Bethel seurakunta
Keskiviikkoillan rukous kokous pidetään klo 7 Mrs. Maria Järven kodissa, 189 Mechanic St.
Sunnuntaina pyhäkoulu alkaa klo 1:30 sekä sen jälkeen klo 2:30 näytetään Oral Robertsin filmi suomeksi tulkituna, kokoushuoneella 310 Elm St.
Kaikki tervetulleita! — Kv.

P. Paavali seurakunta

Torstai-iltona klo 7:30 on raamatuntutkintatunti kirkon alasilassa.
Sunnuntaina klo 9 aam. on suomenkielinen jumalanpalvelus, klo 10 on sunnuntai koulu ja eng.-kielinen jumalanpalvelus klo 11. Sunnuntai koulu perheiltä alkaa sunnuntaina klo 4:30 ip. kirkon alasilassa.
Tiistaina klo 2 ip. on kirkon alasilassa kerhon kahviset, jonka kustantavat Mr. ja Mrs. Kosti Lindell. Tervetuloa tilaisuuksiin.

Middlesex, Vt.

Konttorimme on saapunut kirje, jossa on seuraava selostus:
"Star Route
Middlesex, Vt.
Sir,
Lähetä Raivaaja tuolla osoitteella.
Thank you."

Pyydämme ystävällisesti henkilöä, joka kirjeen on lähettänyt ilmoittamaan myöskin nimensä, että voimme aloittaa Raivaajan lähetyksen.

— Raivaajan konttori.

Ostamalla niistä liikkeistä, jotka ilmoittavat lehdestämme, tuette myös lehtemme ja autatte sen toimittamista juuri Teitä tyydyttävällä tavalla!

Suomalaisille vieraillemme esiteltiin kaupungissamme toimivia osuuskuntia

Kaupungissamme toimivilla osuuskunnilla oli eilen 65 vierasta Suomalaisista, kaikki otolaisten osuuskuntien edustajia, joukossa kymmenkunta naistakin.

He olivat tulleet New Yorkiin lentokoneella ja sieltä matkustivat tänne kahdella bussilla, joilla he tekevät suunnitellun laajan matkansa monille eri paikoille Amerikkaan tarkoituksella saada tilaisuuksia perin pohjaisesti tutustua amerikkalaiseen osuustoimintaan. Täältä he matkustivat Rochesteriin, New Yorkiin, josta matka suuntautuu Niagarasta kautta Ohioon ja keski-valtioihin.

Samaa lentokoneesta kuin hekin, oli tullut yli 40 sokilaista osuuskuntamiestä, mutta he olivat matkustaneet New Yorkista suoraan etelävaltioihin.

Osuuskauppamme, Farmarien Keski-liitto ja Työläisten Luottoyhdistys otti vieraat vastaan eilisäamuna Co-op Centerissä, jossa heille tarjottiin kahvia. Tämän jälkeen retkikunta jakautui kahtia: yhdeksi tutustui osuuskappaan ja Raivaajaan, toiset farmarien osuustoimintalaitoksiin. Lounas tarjottiin Co-op Centerissä kello yksi ja sen jälkeen jatkuu osuuskuntien laitojen ja toiminnan tutkimisen siten, että ne, jotka aamupäivällä olivat tutustuneet farmarien liikkeeseen, iltapäivällä tutustuivat osuuskappaan ja Raivaajaan ja näihin liikkeisiin tutustuneet vietiin farmarien laitoihin.

Ilallinen vieraille tarjottiin Old Mill ravintolassa, jossa vieraillemme Oskari Tokoi piti lyhyen, mutta paljon sanovan puheen. Puheeseen vieras kertoi mm., että hän on kotoinen Forssasta, mutta toiminut osuuskappojen johtajana Jyväskylässä ja Kotkassa, mutta vuodesta 1948 alkaen hän toimi valtion revisiolaitoksen pääjohtajana, josta toimesta siirtyi eläkkeelle noin puolitousta vuotta sitten. Hän kertoi edelleenkin kuuluvansa osuustoiminnallisten keskusjärjestöjen KK:n ja vakuutusyhtiö Kansan hallintoneuvoston, olen nyt viimein alitunut osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, jossa ominaisuudessa hän kuuluu nyt täällä vieraillevaan retkikuntaan. Paitis osuustoiminnasta, Salmenoja on edelleen kiinnostunut.

Heikoitukseen kertoi jotain itsestään tämä vaatimaton vieras kertoi mm., että hän on kotoinen Forssasta, mutta toiminut osuuskappojen johtajana Jyväskylässä ja Kotkassa, mutta vuodesta 1948 alkaen hän toimi valtion revisiolaitoksen pääjohtajana, josta toimesta siirtyi eläkkeelle noin puolitousta vuotta sitten. Hän kertoi edelleenkin kuuluvansa osuustoiminnallisten keskusjärjestöjen KK:n ja vakuutusyhtiö Kansan hallintoneuvoston, olen nyt viimein alitunut osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, jossa ominaisuudessa hän kuuluu nyt täällä vieraillevaan retkikuntaan. Paitis osuustoiminnasta, Salmenoja on edelleen kiinnostunut.

Puheita seurasi lyhyt kyselyperiodi, jonka jälkeen vieraat vietiin busseissaan motelleihin yöksi. Nautittuaan

QUINCY, MASS.
VANHAN TAVARAN MYYNTI
T. Y. VELJEN TALOSSA,
74 Arthur St., Quincy, Mass.
LAUANTAINA, LOKAK. 21 P:nä, 1961
Klo 10—1 ip.

KAHVITARJOILU NAISTEN KOMITEA

NEWPORTIN S. K. V. LIITON OSASTON
SYYSTOIMINNAN AVAJAISET ja Oman talon valmistumisen 50 v. juhla
OMASSA TALOSSA, NEWPORT, N. H.
Sunnuntaina, lokakuun 22 p:nä, 1961
Juhlapäivällinen klo 12 päivällä. Hinta 99c.

PÄIVÄLLISEN JÄLKEEN OHJELMAA:	
ALKUSANAT	V. Maki
PIANONSOITTOA	Lempi Myöhänen
JUHLARUNO, kirj. Tauno Kononen	Eero Niemi
LAULUA	Lyyli ja Vilho Maki
PIANONSOITTOA ja LAULUA	Mrs. Kingsbury
RUNO	Elina Reunanen
PUHE	Victor Annala
RUNO	Kalle Tuikka
VAPAATA OHJELMAA — VAPAA SISÄÄNPÄÄSY	

KOKOUSKUTSU

MAYNARDIN OSUUSKAUPPALIIKKEEN JÄSENIILLE
Jäsenten puolivuosis kokous pidetään Green Meadow koulun juhlasalissa lauantaina, lokak. 28 p:nä, 1961 alkaen kello 7:30. Rekisteraus kello 7 illalla.
Kokouksen tarkoituksena on käsitellä: Johtokunnan ja yleisen liikkeenhoitajan liiketoimintaselostukset sekä kuulla tilintarkastajan lausunto puolivuoden tilityksestä. Näiden johdosta keskustelua ja päätöksien tekemistä.
Käsitellään johtokunnan esittämä sääntömuutos, mikä on seuraava: Vuositaiton jäsenille ja asiakkaille kerätyistä eristä he maksavat osuusliikkeelle 50c vuositulomaksu "Co-op News" julkaisusta. Maksu tapahtuu pidättämällä sanottu summa.
Kutsu kuuluu kaikille jäsenille — kolme oivalkintaa annetaan!
KAHVIN TARJOILU ja sen jälkeen OHJELMA-ILTAMA
UNITED CO-OPERATIVE SOCIETY OF MAYNARD.
Johtokunnan puolesta
JOSEPH E. BOOTHROYD, sihteeri.

JÄSENTEN SUOMENKIELINEN KESKUSTELUKOKOUS

pidetään johtokunnan kutsamana Parkerkadun Haalissa, lauantai-iltona, lokakuun 21 p:nä, alkaen kello 7.
Keskustelukokouksen tarkoituksena on käsitellä virallisen Puolivuosis kokouksen asiat Suomen kielellä ja järjestää siten, että keskustelujen tulokset esitellään viralliselle kokoukselle.

KAHVITARJOILU — OVIPALKINTOJA

Kokouksen jälestä ohjelmaa, mistä ilmoitetaan myöhemmin
TERVETULOA TILAISSUUTEEN!
JOHTOKUNTA.

työväenliikkeestä ja kuuluu sosiaalidemokraattiseen puolueeseen.
Puumerkillä oli aikomus johtaa keskustelua kirjallisuuteen, erikoisemmin viime aikoina Suomessa julkaisuuihin runoihin, mutta aika ei riittänyt siihen.

Viitasareen osuuskappaa retkikunnassa edusti Pentti Virtanen. Hän m.m. kertoi, että Viitasareen osuuskappalla on ollut myytävillä pitkän aikaa ja se nyt on suurimpia Keski-Suomessa. Kaupalla on 24 myymälää ja kaksi myymäläautoa, jotka palvelevat kuluttajia Viitasareella niille alueille, joille asutuksen harvuuden vuoksi ei kannata myymälää perustaa. Tämän vuoden aikana kauppa on rakentanut kaksi uutta myymälää ja kunnostanut useita entisiä myymälöitä. Ensi keväänä aiotaan aloittaa uuden tavaratalon rakentaminen, kertoi vieras ja huomautti, että hän lähti tälle Amerikan matkalle juuri sen tähden, että jos saattaisi samaan täältä joitain sellaisia ideoita, joista olisi hyötyä po. talon rakentamisessa ja kuluttajain palvelun edelleen kehittämässä muutoinkin.

Mitä miehet kertoivat
Kun puumerkillä esiteltiin Pietari Salmenoja puolisoiheen, niin heti tiedustelimme, että ettehan vain oleja se sama Salmenoja, jonka runoja 30-luvulla julkaistiin Raivaajassa ja lausuttin illanvietoissaan ja julkaisimme täällä Amerikassa monilla paikkakunnilla.

Sama olen mies, vastasi esitelty pieneläntä mies. Varsinaisen toimen ohella, hän kertoi, julkaisi runoja nuoruuteni aikana sanoma- ja liikkeeseen, iltaapäivällä tutustuivat osuuskappaan ja Raivaajaan ja näihin liikkeisiin tutustuneet vietiin farmarien laitoihin.

Ilallinen vieraille tarjottiin Old Mill ravintolassa, jossa vieraillemme Oskari Tokoi piti lyhyen, mutta paljon sanovan puheen. Puheeseen vieras kertoi mm., että hän on kotoinen Forssasta, mutta toiminut osuuskappojen johtajana Jyväskylässä ja Kotkassa, mutta vuodesta 1948 alkaen hän toimi valtion revisiolaitoksen pääjohtajana, josta toimesta siirtyi eläkkeelle noin puolitousta vuotta sitten. Hän kertoi edelleenkin kuuluvansa osuustoiminnallisten keskusjärjestöjen KK:n ja vakuutusyhtiö Kansan hallintoneuvoston, olen nyt viimein alitunut osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, jossa ominaisuudessa hän kuuluu nyt täällä vieraillevaan retkikuntaan. Paitis osuustoiminnasta, Salmenoja on edelleen kiinnostunut.

Heikoitukseen kertoi jotain itsestään tämä vaatimaton vieras kertoi mm., että hän on kotoinen Forssasta, mutta toiminut osuuskappojen johtajana Jyväskylässä ja Kotkassa, mutta vuodesta 1948 alkaen hän toimi valtion revisiolaitoksen pääjohtajana, josta toimesta siirtyi eläkkeelle noin puolitousta vuotta sitten. Hän kertoi edelleenkin kuuluvansa osuustoiminnallisten keskusjärjestöjen KK:n ja vakuutusyhtiö Kansan hallintoneuvoston, olen nyt viimein alitunut osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, jossa ominaisuudessa hän kuuluu nyt täällä vieraillevaan retkikuntaan. Paitis osuustoiminnasta, Salmenoja on edelleen kiinnostunut.

Heikoitukseen kertoi jotain itsestään tämä vaatimaton vieras kertoi mm., että hän on kotoinen Forssasta, mutta toiminut osuuskappojen johtajana Jyväskylässä ja Kotkassa, mutta vuodesta 1948 alkaen hän toimi valtion revisiolaitoksen pääjohtajana, josta toimesta siirtyi eläkkeelle noin puolitousta vuotta sitten. Hän kertoi edelleenkin kuuluvansa osuustoiminnallisten keskusjärjestöjen KK:n ja vakuutusyhtiö Kansan hallintoneuvoston, olen nyt viimein alitunut osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, jossa ominaisuudessa hän kuuluu nyt täällä vieraillevaan retkikuntaan. Paitis osuustoiminnasta, Salmenoja on edelleen kiinnostunut.

Puheita seurasi lyhyt kyselyperiodi, jonka jälkeen vieraat vietiin busseissaan motelleihin yöksi. Nautittuaan

BOSK HAUTAUSKOTI

85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli — Yksityinen parkkauspalkka

PATARI OIL COMPANY

HIGH- ja MECHANIC-katujen kulmassa
Puh. DI 3-3427 — FITCHBURG, MASS.
GULF SOLAR-HEAT POLITTOILJYA
GASOLIINIA — ÖLJYÄ — EXPERTTIASVASTA

K. E. RAUTIO — Kotien kalustaja

Oliver Furniture Co.
791—797 MAIN ST. DI 2-0222 FITCHBURG, MASS.

CHRISTIE and THOMSON OF FITCHBURG, INC.

Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät.
Pitkäaikaisella palveluksella olemme osoittaneet luotettavuusilmoittemme.
Puh. DI 3-3746 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

Ritter for Flowers
360 Main St. Fitchburg
Tel. DI 5-4301

LASKUKONEITA
HETI SAATAVANA
Kirjoituskoneita
Matkakirjoituskoneita
Kalkulaattoreja
Kirjapainokoneita
Käytettyjä koneita
Koneita vuokrataan
Toimitusluovutuksella
Jäljennöskoneita
SMITH BROTHERS
306 Summer St. DI 2-7876 Fitchburg, Mass.

HOPE TIRE & SUPPLY CO.

20 PUTNAM STREET, FITCHBURG, MASS.
KELVINATOR pyykkikoneita, jääkaappeja ja sähköliesiä
Kaikenlaisia ruohonleikkajia — Schwinn polkupyöriä
Zenith ja Motorola televisioita — Kalastustarvikkeita
Golf ja pesäpallovälineitä — B. F. Goodrich autorenkaita
Auton pyörien suoristusta ja jarrujen korjausta

The Safety Fund National Bank

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia pankkitehtäviä, niihin sisältyen:

- Tavalliset ja erikoiset shekkitilit
- Liike- ja persoonalainat
- Talletuslokerot uudenlaisissa kassaholveissa
- Ulkomaaosasto... josta voidaan ostaa maksuosoituksia melkein kaikkiin maihin
- Säästötiliasasto
- Rekisteratut shekit
- Huolto-osasto, joka valvoo testamenttien täytäntöpanoa.
- Huolto- ja holhoustilat voidaan järjestää.